

BÖRSNOTERADE BOLAGS KOMMUNIKATION KRING GOODWILL

– EN KVALITATIV STUDIE AV BOLAG
NOTERADE PÅ STOCKHOLMSBÖRSEN

Examensarbete – Civilekonom
Företagsekonomi

Max Adolfsson
Matias Koskinen

2019: VT2019CE10

HÖGSKOLAN I BORÅS

Förord

Vi vill börja med att rikta ett stort tack till vår handledare Bengt Bengtsson som har givit oss värdefull kritik och råd under uppsatsens gång. Vi vill även tacka Patricia Spång Lundahl som givit oss språkliga råd, samt opponenter som bidragit med synpunkter för att förbättra uppsatsen. Slutligen vill vi tacka familj och vänner som stöttat oss under skrivandet.

Borås 2019-06-03

Max Adolfsson

Matias Koskinen

Svensk titel: Börsnoterade bolags kommunikation kring goodwill - En kvalitativ studie av bolag noterade på Stockholmsbörsen

Engelsk titel: Communication of goodwill in publicly listed companies - A qualitative study of companies listed on the Stockholm Stock Exchange

Utgivningsår: 2019

Författare: Max Adolfsson & Matias Koskinen

Handledare: Bengt Bengtsson

Abstract

Goodwill is a discussed and complex asset in the balance sheet which is exposed to subjective judgements on valuation and impairment testing. This study analyzes publicly listed companies' texts about goodwill in their annual reports to examine if there are any differences between how companies communicates about goodwill. Furthermore, the study examines if the companies' communication about goodwill changes when a goodwill impairment is reported. The results of the study are based on the content analysis of 14 companies' annual reports from three following years. The results from the content analysis shows that the amount of text in the annual reports regarding goodwill differs between companies and that the prime difference which was observed could refer to company specific information about goodwill. Further on the result shows that the amount of text that about goodwill impairment increases when the company reports an impairment of goodwill. This paper is written in Swedish.

Keywords: Goodwill, Impairment, Impairment test, Communication, IFRS 3

Sammanfattning

Goodwill är en diskuterad och komplex post i balansräkningen som utsätts för subjektiva bedömningar vid värdering och nedskrivningsprövning. I denna uppsats analyseras börsnoterade bolags texter kring goodwill i deras årsredovisningar för att undersöka om det finns några skillnader mellan bolag i hur de kommunicerar kring goodwill. Dessutom undersöks om bolagens kommunikation kring goodwill förändras när de genomför en nedskrivning av goodwill. Studiens resultat baseras på innehållsanalyser av 14 bolags årsredovisningar över tre efterföljande år. Resultatet från innehållsanalyserna visar att mängden text i årsredovisningarna som behandlar goodwill skiljer sig mellan bolagen och att den främsta skillnaden som observerades kunde hänföras till text som berör bolagsspecifik information om goodwill. Vidare visar resultatet att mängden text som berör nedskrivning av goodwill ökar när bolagen genomför en nedskrivning av goodwill.

Nyckelord: Goodwill, Nedskrivning, Nedskrivningsprövning, Kommunikation, IFRS 3

Begreppsförklaring

Avskrivning - Skriver av en tillgång under en bestämd nyttjandeperiod.

Diskonterade kassaflödesmetoden - En värderingsmetod som bygger på att beräkna framtida förväntade kassaflöden och beräkna till nuvärde.

FASB - Financial accounting standards board.

IAS - International accounting standards.

IASB - International accounting standards board.

IFRS - International financial reporting standards.

Kassagenererande enhet - Sammanslagning av tillgångar, vars in- och utbetalningar inte kan hänföras till de enskilda tillgångarna.

Large cap, Stockholm - De största noterade bolagen i Sverige med ett börsvärde över en miljard euro.

Nedskrivning - Värdeminskning av en tillgång som sker när dess återvinningsvärde är lägre än det redovisade värdet på tillgången.

Public relations - Åtgärder vars syfte är att bibehålla eller förstärka en image eller ett varumärke.

Sedvanerätt - Är en rättskälla som ej är nedskriven men som ändå är juridiskt bindande.

SFAS - Statement of financial accounting standards.

VD - Verkställande direktör.

Innehållsförteckning

1	Inledning	- 1 -
1.1	Introduktion	- 1 -
1.2	Bakgrund	- 1 -
1.3	Problemformulering	- 2 -
1.4	Syfte	- 3 -
1.5	Frågeställning.....	- 3 -
1.6	Avgränsningar.....	- 4 -
2	Metod.....	- 5 -
2.1	Insamling av data	- 5 -
2.1.1	Vetenskapliga artiklar	- 5 -
2.1.2	Övriga källor.....	- 5 -
2.1.3	Empiri.....	- 5 -
2.1.4	Val av bolag.....	- 6 -
2.2	Forskningsmetod.....	- 6 -
2.2.1	Metod för innehållsanalys	- 6 -
2.3	Trovärdighet.....	- 7 -
2.3.1	Validitet.....	- 7 -
2.3.2	Reliabilitet	- 7 -
2.3.3	Kritik mot kvalitativ forskning	- 7 -
2.3.4	Källkritik	- 8 -
2.4	Etisk reflektion.....	- 8 -
3	Referensram	- 9 -
3.1	Kvalitativa egenskaper	- 9 -
3.1.1	Relevans	- 9 -
3.1.2	Jämförbarhet	- 9 -
3.1.3	Tillförlitlighet	- 9 -
3.1.4	Väsentlighet.....	- 9 -
3.2	Kontinental och anglosaxisk redovisningstradition.....	- 10 -
3.3	IASB.....	- 11 -
3.3.1	IFRS 3 Rörelseförvärv.....	- 11 -
3.3.2	IAS 36 Nedskrivningar.....	- 11 -
3.4	Verkligt värde	- 12 -
3.5	Goodwill.....	- 14 -
3.6	Nedskrivning av goodwill.....	- 15 -
3.7	Earnings management	- 15 -
3.8	Positiv redovisningsteori	- 16 -
3.9	Agentteorin	- 17 -
3.10	Redovisning som kommunikationsmedel.....	- 17 -
4	Resultat och analys.....	- 18 -
4.1	Alfa Laval	- 18 -
4.1.1	Resultat innehållsanalys Alfa Laval	- 18 -
4.1.2	Analys av Alfa Laval.....	- 18 -
4.2	Ericsson	- 19 -
4.2.1	Resultat innehållsanalys Ericsson	- 19 -
4.2.2	Analys av Ericsson.....	- 19 -
4.3	Kindred.....	- 20 -
4.3.1	Resultat innehållsanalys Kindred.....	- 20 -
4.3.2	Analys av Kindred	- 20 -
4.4	Stora Enso.....	- 21 -
4.4.1	Resultat innehållsanalys Stora Enso.....	- 21 -
4.4.2	Analys av Stora Enso	- 21 -
4.5	MTG.....	- 22 -

4.5.1	Resultat innehållsanalys MTG.....	- 22 -
4.5.2	Analys av MTG	- 22 -
4.6	Skanska.....	- 23 -
4.6.1	Resultat innehållsanalys Skanska.....	- 23 -
4.6.2	Analys av Skanska	- 23 -
4.7	Ratos.....	- 24 -
4.7.1	Resultat innehållsanalys Ratos.....	- 24 -
4.7.2	Analys av Ratos	- 24 -
4.8	Latour	- 25 -
4.8.1	Resultat innehållsanalys Latour	- 25 -
4.8.2	Analys av Latour.....	- 25 -
4.9	SKF	- 26 -
4.9.1	Resultat innehållsanalys SKF	- 26 -
4.9.2	Analys av SKF	- 26 -
4.10	Telia.....	- 26 -
4.10.1	Resultat innehållsanalys Telia	- 26 -
4.10.2	Analys av Telia.....	- 27 -
4.11	SCA.....	- 27 -
4.11.1	Resultat innehållsanalys SCA.....	- 27 -
4.11.2	Analys av SCA	- 28 -
4.12	Tele2.....	- 28 -
4.12.1	Resultat innehållsanalys Tele2	- 28 -
4.12.2	Analys av Tele2	- 28 -
4.13	Trelleborg	- 29 -
4.13.1	Resultat innehållsanalys Trelleborg.....	- 29 -
4.13.2	Analys av Trelleborg.....	- 29 -
4.14	Millicom	- 30 -
4.14.1	Resultat innehållsanalys Millicom.....	- 30 -
4.14.2	Analys av Millicom.....	- 30 -
4.15	Jämförande analys.....	- 31 -
5	Slutsats.....	- 33 -
6	Diskussion.....	- 34 -
6.1	Förslag på vidare forskning	- 35 -
7	Källförteckning.....	- 36 -

1 Inledning

I inledningen kommer introduktion, bakgrund och problemformulering till studien framföras, där väsentliga problem inom ämnesområdet tas upp. Kapitlet avslutas med en presentation av frågeställningen som studien kommer baseras på, syftet med studien och vilka avgränsningar som gjorts.

1.1 Introduktion

Goodwill har under en lång tid varit en mycket diskuterad tillgångspost (Seetharaman, Balachandran & Saravanan 2004). Goodwill anses även vara både komplex och kontroversiell (Lhaopadchan 2010). Det har diskuterats om goodwill ska tas upp som en tillgång och om posten i så fall borde skrivas av regelbundet eller testas för nedskrivningar (Chalmers, Godfrey & Webster 2011). Enligt Johansson, Hjelström och Hellman (2016) har standarder för redovisning av goodwill historiskt varierat mellan länder.

Bolag har länge ansett företagsförvärv som en gynnsam ekonomisk aktivitet. En viktig del i globaliseringen är internationella företagsförvärv, vilket leder till att koncerners komplexitet ökar (Cunningham, Diogenis, Mario & Hassel 2011). Redovisningen av koncernerna blir därmed allt svårare att hantera enligt Cunningham et al. (2011), men även viktigare för den globala ekonomin. Som ett resultat av detta har standardsättare fått utveckla standarder som ger vägledning och reglerar redovisningen (Cunningham et al. 2011). År 2005 infördes IFRS-regelverket vilket gjorde att goodwill inte längre skulle skrivas av systematiskt, utan istället skulle prövas för nedskrivning på årsbasis (Wines, Dagwell & Windsor 2007). I referensramen har information tagits från forskare som är positiva och andra forskare som är negativa till övergången.

1.2 Bakgrund

Enligt Smith, Brännström och Jansson (2015) är den externa redovisningens syfte att förmedla information till bolagets externa intressenter. Bolagen och deras revisorer lägger ner mycket arbete och pengar för att framställa ekonomisk information (Lönnqvist 2012).

Tidigare redovisade börsnoterade bolag i Sverige goodwill som uppstod vid rörelseförvärv enligt standarden IAS 22, vilket reglerade att systematiska avskrivningar skulle genomföras av uppkommen goodwill (FAR 2003). Avskrivningstiden baserades på den förväntade nyttjandeperioden som normalt inte översteg 20 år, samtidigt gjordes även nedskrivningsprövningar av goodwill. Användande av värdering enligt verkligt värde ökar bland olika redovisningsstandarder då värdering till historiska kostnader förväntas vara mindre viktigt i framtiden i samband med att verkligt värde får större betydelse (Cozma Ighian 2015).

Införandet av flera nya standarder från år 2005 har gjort att värderingar baseras på verkligt värde istället för historiska värden används i större utsträckning (Hamberg, Paananen & Novak 2011). IFRS 3 var den standard vid införandet som påverkade bolagens siffror i de finansiella rapporterna i störst utsträckning (Hamberg, Paananen & Novak 2011). IFRS 3 medförde att bolagens redovisade vinst ökade då regelbundna avskrivningar på goodwill inte längre tillämpas. Artikelförfattarna skriver att övergången gav chefer större möjligheter att

bestämma ett verkligt värde utan att tillgången handlas på en aktiv marknad. Efter övergången så ökade andelen goodwill hos svenska bolag väsentligt (Hamberg, Paananen & Novak 2011). En del av detta förklarar de med att andelen goodwill som det gjorts nedskrivningar på är betydligt lägre efter övergången än vad som tidigare hade skrivits av på goodwill genom årliga avskrivningar. Författarna förklarar det även genom att fler företagsförvärv har gjorts efter övergången. Deras resultat visade inte på någon ökning av nedskrivningar på goodwill sedan införandet av IFRS 3.

1.3 Problemformulering

All information som presenteras i finansiella rapporter bör sträva efter att vara trovärdig och korrekt värderad eftersom rapporternas främsta funktion är att tillgodose informationsbehovet för bolagens externa aktörer (Lönqvist 2012). Vidare skriver Lönqvist (2012) att bolagens intressenter som tar del av finansiella rapporter behöver trovärdig information för att kunna ta beslut som är baserade på felfri information. Wines, Dagwell och Windsor (2007) förklarar att efter övergången år 2005 till IFRS 3 är det inte tillåtet med avskrivningar på goodwill, utan goodwill ska testas för nedskrivningar varje år eller när omständigheterna indikerar att en nedskrivning bör ske. Det mest trovärdiga sättet att värdera tillgångar är via marknadspris på en tillgänglig aktiv marknad, helst med identiska tillgångar. När det inte finns tillgängligt får andra metoder användas för att uppskatta en rimlig värdering, detta gäller bland annat för goodwill (Wines, Dagwell & Windsor, 2007; Hirschey & Richardson 2003). På grund av det möjliggörs mer subjektiva uppskattningar för hur goodwill ska värderas.

Redovisningsproblem som uppstår vid företagsförvärv kan delas in i två områden (Cunningham et al. 2011). Det första området som Cunningham et al. (2011) nämner är problem kopplade till värdering och identifiering av tillgångar relaterade till själva förvärvet, inklusive immateriella tillgångar som inte tidigare varit upptagna i balansräkning. Det andra området som författarna tar upp är kopplat till värdering och upplysningar om nedskrivningsprövning av tillgångar. Cunningham et al. (2011) skriver dessutom att nedskrivningsprövningarna inte är begränsade till företagsförvärv men att problemen främst kan hänföras till goodwill som uppkommer vid företagsförvärv.

Redovisning av immateriella tillgångar anses vara den post som är svårast att värdera, vilket har medfört att denna post tidigare har blivit utsatt för manipulation. Lhaopadchan (2010) skriver att en möjlig anledning kan vara att immateriella tillgångar är unika i sitt slag och på grund av dess icke-fysiska form. Lhaopadchan (2010) anser även att goodwill är den immateriella tillgången som är mest komplex och kontroversiell. Enligt IFRS kan vissa materiella och immateriella tillgångar genomgå både upp- och nedskrivningar beroende på marknadsvärdet. Goodwill kan bara skrivas ner vilket leder till att bolagsledningar har incitament till att anpassa goodwillnedskrivningar eller till och med skjuta upp eventuella nedskrivningar på grund av att det belastar den aktuella periodens resultat (Lhaopadchan 2010). Beatty och Weber (2005) beskriver i en liknande studie underliggande faktorer. De nämner att en negativ påverkan på resultatet på grund av nedskrivningar av goodwill, påverkar ledningens eventuella bonusar och bolagets börskurs negativt. Hirschey och Richardson (2003) beskriver att information om goodwillnedskrivningar har en viktig kommunikativ roll i de finansiella rapporterna. Informationen funkar som en signal när viktiga förändringar sker i värderingen av de immateriella tillgångarna och kan påverka bolagets framtida resultat, vilket stärker Beatty och Webers (2005) slutsats.

Trots redovisningskommunikationens ökade betydelse, vilket kan observeras genom ökad längd och variation av bolagens förklarande dokument samt större spridning genom fler kommunikationskanaler, finns det begränsad mängd forskning inom området (Merkl-Davies & Brennan 2017). Författarna skriver att kommunikation via redovisningen inkluderar flera val, som språkanvändning och vad fokus ska ligga på i bolagens förklarande dokument. Genom att utforska ämnet redovisningskommunikation kan det redogöras för hur bolag använder deras förklarande delar av rapporter för att kommunicera med externa intressenter för att få fram sin egna agenda eller, i värsta fall, vilseleda läsarna (Merkl-Davies & Brennan 2017).

Bolagsledningen har en position inom bolaget som innebär uppföljning och övervakning av finansiell information. Med detta ansvar kommer även möjligheten att till viss del kontrollera vad och hur något ska kommuniceras i de finansiella rapporterna. Med antagandet att ledningen dessutom är delägare, vilket kan leda till att de tillgodoser en mer positiv finansiell rapportering vilket gynnar deras egna intressen. Detta kan minska pålitligheten och öppenheten av den finansiella informationen för externa aktörer (Boumosleh 2009). Schultze och Weiler (2010) visar att information om goodwillredovisning kan användas som utvärderingsunderlag för ledningens prestationer inom företagsförvärv och förmåga att uppnå aktieägares förväntningar. Många företagsledare väljer att avstå att rapportera frivillig information i finansiella rapporteringen, även om de har informationen lättillgänglig (Sevin, Schroeder och Bhamornsiri 2007).

Enligt Lhaopchan (2010) är immateriella tillgångar, speciellt goodwill, en viktig post i de finansiella rapporterna, trots att det saknas tydliga och enhetliga värderingsregler. Detta, och allt som nämnts ovan, gör att det i praktiken är svårt att jämföra bolags finansiella rapporter.

1.4 Syfte

Syftet med denna studien är att analysera text kring goodwill i årsredovisningar utgivna av bolag som är noterade på Stockholmsbörsens Large Cap-lista för att undersöka vilka skillnader som kan observeras i bolagens kommunikation av goodwill. Vidare ska det även undersökas om bolagens kommunikation kring goodwill förändras vid en nedskrivning av goodwill och i så fall hur.

1.5 Frågeställning

Hur skiljer sig olika bolag i sin kommunikation kring goodwill i deras årsredovisningar?

Förändras bolagens kommunikation kring goodwill när de genomfört en nedskrivning av goodwill, och i så fall hur?

1.6 Avgränsningar

Goodwill som uppkommer vid företagsförvärv är den goodwill som kommer att undersökas i studien. Negativ goodwill och internt upparbetad goodwill kommer att exkluderas eftersom negativ goodwill uppkommer vid företagsförvärv där köpeskillingen är lägre än det förvärvade bolagets nettotillgångar samt att internt upparbetad goodwill inte får tas upp i bolagets balansräkning. Avgränsningarna har gjorts för att studiens fokus ska vara på goodwill som uppkommer vid företagsförvärv och tas upp som en tillgång i bolagens balansrapporter. Dessutom har studien begränsats till att endast analysera delarna i årsredovisningar som behandlar goodwill och utesluta bolagens kvartalsrapporter och andra utgivna rapporter. Avgränsningen har gjorts för att årsredovisningar ges ut av alla noterade bolag vilket underlättar för att jämföra bolagens kommunikation av goodwill. Den mest väsentliga informationen från kvartalsrapporterna finns även med i årsredovisningarna och därför hade det inte höjt innehållsanalysens kvalitet i någon större utsträckning, vilket lett till att kvartalsrapporter har exkluderats.

2 Metod

I detta kapitel presenteras de tillvägagångssätt som använts för att välja och samla in information till referensramen och underlag till empirin. Vidare kommer metoden som använts för att få fram resultatet att förklaras.

2.1 Insamling av data

I följande avsnitt redogörs det tillvägagångssätt som använts för att samla in empiri och information som använts till studien. När referensramen utformades användes främst vetenskapliga artiklar och facklitteratur inom ekonomi. Empirin som studien baserats på är årsredovisningar för räkenskapsåren 2015, 2016 och 2017 från 14 börsnoterade bolag.

2.1.1 Vetenskapliga artiklar

Informationen till referensramen är till stor del hämtad från vetenskapliga artiklar. De vetenskapliga artiklar som använts har sökts fram genom databaser som finns tillgängliga för samtliga studenter på Högskolan i Borås. De artiklar som använts är de som ansetts vara mest relevanta för det valda ämnesområdet. Ett fåtal av de vetenskapliga artiklar som använts har huvudsakligen behandlat FASBs standard kring goodwill, SFAS No. 142 *Goodwill and other intangible assets*, och inte de standarder som är utgivna av IASB. De två regelverken är lika varandra vid redovisning av goodwill (Lhaopadchan 2010). Det som använts från dessa artiklar har varit av generell art kring goodwill. Forskningsresultat och information som baseras på FASBs standarder har exkluderats.

2.1.2 Övriga källor

Facklitteratur inom ekonomi och redovisning har främst använts för att förklara ekonomiska begrepp och de redovisningsteorier som tas upp i studien. Dessutom har artiklar och en avhandling använts som underlag för referensramen. Metodlitteratur har använts som hjälp för att disponera uppsatsen och som informationskälla inom forskningsmetoder. I studien har standarder utfärdade av IASB använts. Alla standarder har inhämtats från IFRS-volymen 2018, publicerad av FAR. Eftersom standarderna används vid flera tillfällen i studien, kommer källhänvisning ske direkt till respektive standard utfärdad av IASB istället för att aktivt hänvisa till FAR (2018), med avsikt att underlätta läsandet.

2.1.3 Empiri

Årsredovisningar från börsnoterade bolag utgör empirin som studien bygger på. Årsredovisningar för tre efterföljande år har analyserats för att kunna jämföra eventuella skillnader mellan åren för de enskilda bolagen. Årsredovisningarna har hämtats från respektive bolags officiella hemsida.

2.1.4 Val av bolag

Empirin består av 14 bolag som är noterade på Stockholmsbörsens Large Cap-lista och samtliga valda bolag har gjort minst en nedskrivning av goodwill under något av räkenskapsåren 2015, 2016 eller 2017. Vissa av bolagen hade inte publicerat sina årsredovisningar för 2018 vid analysens början, därför har detta utgivningsår valts bort. Årsredovisningar från samma räkenskapsår har använts i empirin för att inte externa faktorer mellan åren ska påverka. Anledningen till att det används 14 bolag i studien är att antalet årsredovisningar blir tillräckligt för att kunna besvara uppsatsens forskningsfrågor. Att analysera fler bolags årsredovisningar hade blivit för tidskrävande samtidigt som färre antal bolag hade försämrat studiens pålitlighet och forskningsfrågorna hade blivit svårare att besvara. Valet av bolag har skett genom ett icke-sannolikhetsbaserat tillvägagångssätt, vilket innebär att möjligheten att använda resultatet till att generalisera en population begränsas (Bryman & Bell 2017). Dock är inte studiens syfte att resultatet ska generaliseras, utan syftet är att jämföra eventuella skillnader och förändringar i bolagens kommunikation av goodwill.

2.2 Forskningsmetod

I studien har en kombination av kvantitativ och kvalitativ forskningsmetod använts, vilket Bryman och Bell (2017) kallar flermetodsforskning, för att genomföra en innehållsanalys. Den kvalitativa delen av innehållsanalysen består av analys av texterna kring goodwill i bolagens årsredovisningar för att undersöka våra forskningsfrågor. Den kvantitativa delen består av bolagens siffror kring goodwill samt kodning av specifika ord i årsredovisningarna som gjorts för att kvantifiera innehållet. Det kvantitativa resultatet har använts som hjälp för att bättre kunna genomföra den kvalitativa innehållsanalysen. Studien har utgått från en induktiv forskningsansats. Med detta menas att ingen teori har skapats utifrån förkunskaper utan istället kommer resultat och analys ligga till grund för teorin som utformats i slutet av studien (Bryman & Bell 2017).

2.2.1 Metod för innehållsanalys

Vid starten analyserades varje årsredovisning separat, genom att notera hur mycket och vad varje bolag skrev om goodwill. Texterna i årsredovisningarna som behandlar goodwill delades in i olika kategorier, vilka är *generell information om goodwill*, *bolagsspecifik information om goodwill* och *nedskrivning av goodwill*. Kategorin *generell information om goodwill* är texter som är av allmän karaktär och inte har någon information specifikt gällande bolagets goodwill. *Bolagsspecifik information om goodwill* är texter som berör bolagets goodwill, dess värde, fördelning och värdering. Den tredje kategorin *nedskrivning av goodwill* är text som behandlar all form av nedskrivning av goodwill. Efter årsredovisningarna kategoriserats enligt ovan, fortsatte innehållsanalysen vidare genom att belysa skillnader, likheter och förhållandet mellan mängden text av de olika kategorierna.

Till en början delades kategorin *nedskrivning av goodwill* in i två grenar som skulle dela upp allmän information och bolagsspecifik information gällande nedskrivning av goodwill. En bit in i analysen noterades att det sällan fanns några större skillnader mellan mängden text eller innehållet som berörde allmän information om nedskrivning av goodwill, varken mellan åren eller mellan bolagen. När mängden text ökade berodde det i stor utsträckning på att bolagsspecifik information om nedskrivning av goodwill ökade. Denna observation ledde till att det blev en kategori för all text som behandlar nedskrivning av goodwill.

Tabeller har utformats till innehållsanalysen för varje bolag, dels för att underlätta läsningen, men även för att överskådligt kunna läsa fram väsentlig information gällande goodwill för varje bolag. Tabellerna tar upp bolagens goodwill, balansomslutning, andel goodwill i förhållande till balansomslutning i procent och genomförd nedskrivning av goodwill. Dessutom anger tabellerna antalet gånger bolagen skriver ordet *goodwill* i sina årsredovisningar, rubriken heter *kodning - goodwill* i tabellerna. Kodningen utgör den kvantitativa delen av studien och bidrar som ett komplement till den kvalitativa innehållsanalysen, med anledning att öka objektiviteten i resultaten.

2.3 Trovärdighet

2.3.1 Validitet

En studies validitet bedöms utifrån hur väl slutsatserna som skapats hänger ihop med undersökningen som genomförts (Bryman & Bell 2017). Begreppet har anpassats till kvalitativ forskning av Bryman och Bell (2017) och delas upp i två kategorier. Den första är intern validitet, som förklarar hur väl de teoretiska idéerna som genererats överensstämmer med observationerna i studien (Bryman & Bell 2017). Extern validitet utgör den andra kategorin och innefattar i vilken omfattning resultaten av studien kan generaliseras till andra situationer (Bryman & Bell 2017). Studiens syfte är inte att resultatet ska kunna generaliseras och urvalet är för litet för att en generalisering ska kunna genomföras på ett tillförlitligt sätt. Den externa validiteten för uppsatsen anses därför låg.

2.3.2 Reliabilitet

Reliabilitet innebär hur tillförlitlig studiens resultat är och om det går att genomföra studien en gång till med samma resultat (Bryman & Bell 2017). Bryman och Bell (2017) skriver vidare att reliabilitet kan delas in i två kategorier, intern reliabilitet och extern reliabilitet, vilka är anpassade till kvalitativ forskning. Extern reliabilitet innebär hur väl det går att upprepa studien med samma resultat, vilket ofta är svårt i kvalitativa studier (Bryman & Bell 2017). Eftersom studiens resultat kommer bestå av subjektiva bedömningar, kommer den externa reliabiliteten vara relativt låg. Intern reliabilitet handlar, i detta fall, om hur väl uppsatsens författare har kommit överens om tolkningen av empirin (Bryman & Bell 2017). Den interna reliabilitet anses vara god, då empirin har diskuterats och tolkats gemensamt innan den behandlats i denna studien.

2.3.3 Kritik mot kvalitativ forskning

Bryman och Bell (2017) förklarar att kvalitativ forskning har fått kritik utifrån olika aspekter. Kvalitativ forskning anses vara för subjektivt, argumentet bygger på att kvalitativa resultat i stor utsträckning bygger på forskarnas uppfattningar om vad som är viktigt. Bryman och Bell (2017) skriver även att det är svårt att replikera en undersökning som genomförts med kvalitativ metod, då kvalitativa undersökningar är ostrukturerade och tillvägagångssättet mellan undersökningar påverkas av genomföraren och därför ofta skiljer sig åt. Att resultatet av en kvalitativ studie inte går att generalisera är också vanlig kritik (Bryman & Bell 2017). Den sista kritiken kring kvalitativ forskning som Bryman och Bell (2017) tar upp är dess bristande transparens, då det kan vara svårt att fastställa hur forskaren har gått tillväga för att genomföra studien eller hur hen kommit fram till sina slutsatser.

2.3.4 Källkritik

I all form av litteratur och studier finns det en risk att författarens egna motiv eller åsikter vinklar texten. Det har försökt undvikas genom att använda flera källor för att få en bredare förståelse och minska risken för ensidighet. Det finns dessutom en risk att de artiklar som sökts fram via databaser inte är av bra kvalitet, vilket har undvikits till stor del genom att samtliga använda artiklar är *peer reviewed* vilket innebär att artiklarna har accepterats av ämnesexperter. De valda artiklarna har även i stor utsträckning prioriterats baserat på aktualitet och samtidighet. Val av artiklarna har därför också grundats på utgivningsår. Eftersom studien dessutom behandlar historiska redovisningsstandarder har användning av äldre artiklar även förekommit. Årsredovisningar ges ut av bolagen själva och därför kan de till viss del förväntas vara subjektiva samtidigt som de måste spegla verkligheten och följa rådande regelverk och standarder. Goodwill är en post där subjektiva bedömningar till viss del används, det är därför viktigt att vara medveten om det när goodwill ska analyseras.

2.4 Etisk reflektion

Studien har genomförts på ett sådant sätt att det finns få etiska dilemman att beakta. Då bolagens årsredovisningar är offentliga dokument har inte någon anonymisering gjorts då det hade begränsat studiens trovärdighet och verifierbarhet. Eftersom studiens fokus är att undersöka skillnader mellan hur de kommunicerar, anses risken låg att något av bolagen anser att någon skada kommer ske på grund av studien.

3 Referensram

I referensramen kommer teori och informationen som samlats in redogöras och flera forskares åsikter om de olika områdena inom ämnet kommer framföras. Det som presenteras kommer användas som en grund till senare delar av studien.

3.1 Kvalitativa egenskaper

IASB har utformat en föreställningsram som behandlar kvalitativa egenskaper i redovisningen som ska bidra till god redovisning (Smith, Brännström & Jansson 2015; Lönnqvist 2012). Bolag ska tillämpa de kvalitativa egenskaperna både när de ska redovisa enligt standarder, men även när redovisningen inte regleras specifikt i någon standard (Smith, Brännström & Jansson 2015). Avsnittet har begränsats genom att endast behandla de kvalitativa egenskaper som anses vara mest väsentliga för studien.

3.1.1 Relevans

Enligt Lönnqvist (2012) ska informationen i redovisningen vara relevant för beslutsfattare och genom att flera andra kvalitativa egenskaper uppfylls, blir information relevant. Därför anses relevans vara huvudkriteriet bland de kvalitativa egenskaperna (Lönnqvist 2012). Lönnqvist (2012) delar upp begreppet i två grenar, prognosrelevans och återkopplingsrelevans. Prognosrelevans innebär att externa intressenter kan göra bra prognoser för bolagets framtida ekonomiska utveckling genom att använda informationen som återges i bolagets rapporter. Återkopplingsrelevans menar Lönnqvist (2012) innefattar hur bra redovisningen kan användas för att jämföra med externa prognoser.

3.1.2 Jämförbarhet

Med jämförbarhet blir det enklare för intressenter att jämföra årsredovisningar över flera år och mellan olika bolag (Lönnqvist 2012). Lönnqvist (2012) skriver att om ett bolag skulle behöva ändra någon redovisningsmetod ska information lämnas om varför ändring skett. Dessutom behövs beräkningar som visar hur de senaste räkenskaperna påverkas av den ändrade metoden för att bibehålla jämförbarhet (Lönnqvist 2012).

3.1.3 Tillförlitlighet

Syftet med egenskapen tillförlitlighet är att siffrorna som ingår i redovisningen behöver vara tillräckligt pålitliga för att redovisningen ska anses vara relevant (Lönnqvist 2012). Hur stor sannolikheten bedöms vara är det som avgör ifall en osäker framtida ekonomisk händelse ska redovisas (Lönnqvist 2012).

3.1.4 Väsentlighet

Väsentlig information i redovisningen är allt som skulle kunna påverka beslutsfattare (Lönnqvist 2012). Lönnqvist (2012) menar inte att all information ska finnas med, utan den kvalitativa egenskapen väsentlighet kommer till användning när en stor mängd data ska sammanställas så att läsaren får en överblick utan att viktig information döljs.

3.2 Kontinental och anglosaxisk redovisningstradition

Utvecklingen av redovisningen kännetecknas av två olika redovisningstraditioner som kallas för den kontinentala och anglosaxiska. Den förstnämnda, kontinentala redovisningstraditionen, tillhör västeuropeiska länder förutom Storbritannien, Nordirland och Nederländerna. Den anglosaxiska redovisningstraditionen inkluderar framförallt dessa länder och USA (Smith, Brännström & Jansson 2015).

Enligt Smith, Brännström och Jansson (2015) finns det en skillnad mellan de två traditionerna som bygger på deras civilrättsliga traditioner. Författarna menar att den kontinentala traditionen har sitt ursprung från romersk rätt på 500-talet e.kr., vilket utformades av att civilrättsliga regler baserades på nedskrivna lagar, vilket har orsakat att redovisningen till stor del har reglerats i bolagsrätten. Den anglosaxiska redovisningstraditionen har däremot inte baserats på nedskrivna regler, utan Smith, Brännström och Jansson (2015) förklarar att den istället grundar sig på sedvanerätt som kompletteras med vägledande domar. Författarna förklarar att det är en anledning att bolagsrätten, och redovisningen, har utvecklats av redovisningsprofessioner och inte primärt genom lagstiftning inom den anglosaxiska redovisningstraditionen.

Smith, Brännström och Jansson (2015) förklarar att en orsak till traditionernas olika utveckling är på grund av skillnader i de större bolagens ägarstruktur. I de länder där den kontinentala traditionen finns, har de med mest inflytande över bolagen ofta varit staten, banker eller ägarfamiljer. I de anglosaxiska länderna har de stora bolagen i högre utsträckning varit börsnoterade och därmed har ägarspridningen varit större. I dessa länder har därför ägarna inte haft någon tillgång till intern information, därför har den externa redovisningen använts mer (Smith, Brännström & Jansson 2015). En annan skillnad som Smith, Brännström och Jansson (2015) tar upp är hur de två traditionerna ser olika på vad som är korrekt redovisning. De förklarar att den kontinentala traditionen anser att redovisningen är korrekt om den stämmer överens med lagar och regler, men att den anglosaxiska traditionen menar att redovisningen ska ha en rättvisande bild över bolaget för att anses korrekt, även om det betyder att man behöver frågå redovisningsstandarder.

Smith, Brännström och Jansson (2015) skriver att den kontinentala redovisningstraditionen har starka kopplingar till skattelagstiftningen, och att de har påverkat redovisningsreglerna i de kontinentala länderna. I de länder som präglas av den anglosaxiska traditionen finns inte samma starka koppling mellan redovisning och beskattning. Enligt Smith, Brännström och Jansson (2015) har det bidragit till att redovisningen till större del kunnat tillgodose marknadens informationskrav. Författarna skriver att i de anglosaxiska länderna, framförallt USA, har redovisningsprofessionerna skapat egna, detaljerade regler om vad som ska ses som en rättvisande bild. Orsaken till det är att revisionsbyråerna har fått betala skadestånd på grund av att de godkänt redovisningar som domstolen senare ansett vara bristfälliga. Det har därför varit viktigt för byråerna att minska risken för skadestånd genom att skapa ett regelverk som förhindrar att det upprepas (Smith, Brännström & Jansson 2015).

Smith, Brännström och Jansson (2015) menar att den kontinentala traditionens länder på senare tid, mer eller mindre, börjat gå mot det anglosaxiska perspektivet. Detta anser författarna bero på bland annat ökningen av multinationella bolag och att de multinationella bolagen framför allt noteras på börsen i London eller New York. Genom att goodwill enligt IFRS 3 värderas till verkligt värde istället för anskaffningsvärde (Lhaopadchan 2010), har övergången varit ett steg mot ett mer anglosaxiskt perspektiv.

3.3 IASB

International Accounting Standards Board har varit de som huvudsakligen standardiserat redovisningen internationellt (Smith, Brännström & Jansson 2015). IASB har gett ut standarderna *International Financial Reporting Standards* (IFRS) och *International Accounting Standards* (IAS). År 2002 fastställdes en förordning av Europaparlamentet som innebär att alla bolag som är noterade i ett EU-land ska tillämpa dessa standarder. Reglerna tillämpas även på frivillig basis av flera andra länder (Smith, Brännström & Jansson 2015).

3.3.1 IFRS 3 Rörelseförvärv

När ett bolag köper upp ett annat bolag sker ett rörelseförvärv. I IFRS 3 förklaras principer och krav för hur det förvärvande bolaget ska redovisa detta i finansiella rapporter. Syftet med införandet av IFRS 3 är att öka relevansen, jämförbarheten och tillförlitligheten på informationen och dess effekter i finansiella rapporter vid rörelseförvärv.

Standarden tillämpas på transaktioner när de uppfyller definitionen av ett rörelseförvärv enligt IFRS 3. Definitionen kräver att tillgångarna och skulderna som har förvärvats utgör en verksamhet eller rörelse, om tillgångarna och skulderna inte gör det redovisas transaktionen som förvärv av tillgångar. Bolag ska redovisa alla rörelseförvärv genom användning av förvärvsmetoden. Enligt IFRS 3 kräver förvärvsmetoden att det går att fastställa förvärvare och tidpunkten för genomfört förvärv. Enligt IFRS 3 ska det förvärvande bolaget göra en värdering till verkligt värde av de förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna vid förvärvstillfället. Den eventuella mellanskillnaden av köpeskillingen och summan av det verkliga värdet av tillgångarna med avdrag för skulder blir goodwill som det förvärvande bolaget tar upp i sin balansräkning.

IASB har givit ut en utvärdering som bland annat behandlar oanade konsekvenser efter övergången till IFRS 3, där en av slutsatserna var att det behövdes nya sätt för att förbättra prövningen för nedskrivning av goodwill (Johansson, Hjelström & Hellman 2016).

3.3.2 IAS 36 Nedskrivningar

IAS 36 beskriver de metoder bolag ska använda för att inte tillgångarna ska vara för högt värderade i redovisningen. Enligt IAS 36 är en tillgång för högt värderad om det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet, om det inträffar ska en nedskrivning göras. En nedskrivning kostnadsförs i bolagets resultaträkning. Återvinningsvärdet definieras enligt IAS 36 som det högsta av nuvärdet av framtida inbetalningsöverskott som tillgången förväntas ge upphov till genom att användas i verksamheten alternativt tillgångens verkliga värde minus försäljningskostnader. Om en tillgång har skrivits ner kan bolaget enligt IAS 36 senare göra återföring av nedskrivning om nedskrivningen inte anses vara motiverad längre, i så fall ska bolaget göra nya beräkningar på tillgångens återvinningsvärde vilket kan leda till återföring av tidigare gjord nedskrivning. Enligt IAS 36 utgör goodwill ett undantagsfall från återföringar då det inte är tillåtet att återföra nedskrivningar gjorda på goodwill.

Enligt IAS 36 ska bolag årligen göra en prövning om nedskrivning av goodwill eller andra immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod är nödvändig. Vid en bedömning om det kan finnas ett nedskrivningsbehov på en tillgång behöver bolag beakta både externa och interna informationskällor. IAS 36 har med de indikationer som är det lägsta kravet för vad bolaget måste ta hänsyn till. De externa indikationerna i IAS 36 består av:

- Observerbara indikationer på att tillgången minskat väsentligt i värde som ej kan hänföras till åldern eller användning av tillgången.
- Betydande förändringar vilka har negativa effekter på bolagets marknadsförutsättningar eller teknik. Juridiskt eller ekonomisk väsentliga förändringar som skett eller förväntas ske på marknaden där tillgången används.
- Marknadsräntor eller marknadens avkastningskrav på investeringar har ökat, och därför förväntas tillgångens återanskaffningsvärde minska väsentligt genom en högre diskonteringsränta för beräkning av tillgångens nyttjandevärde.
- Bolagets redovisade egna kapital överstiger bolagets börsvärde.

De interna indikationerna i IAS 36 består av:

- Tillgången är skadad eller föråldrad.
- Betydande förändringar som skett eller snart förväntas ske som minskar möjligheten att använda tillgången för vad den var avsedd för.
- Den interna rapporteringen visar att tillgångens avkastning är eller kommer att bli lägre än vad som tidigare meddelats.
- Bolaget redovisar utdelning från ett dotterbolag, intressebolag eller joint venture och det framkommer att det redovisade värdet av innehavet i de finansiella rapporterna överstiger moderbolagets redovisade nettotillgångar eller att utdelningen är större än dotterbolagets, intresseföretagets eller joint ventures totala resultat för perioden då utdelningen beslutats.

Enligt IAS 36 finns det upplysningskrav som bolag måste följa vid nedskrivningar för alla typer av tillgångar. Vid nedskrivningsprövning av goodwill måste bolag enligt IAS 36 upplysa om värderingsmetoden som använts för att fastställa tillgångens återvinningsvärde. Beroende på vilken värderingsmetod som används för att fastställa återvinningsvärdet tillkommer ytterligare krav på upplysningar, där kraven vid en nyttjandevärdesberäkning är mer omfattande än beräkning av verkligt värde minus försäljningskostnader.

3.4 Verkligt värde

Under det senaste decenniet har redovisningsstandarderna förändrats avsevärt enligt Lhaopadchan (2010), främst hänfört till ökad användning av verkligt värde istället för historiska värden vid värdering av tillgångar. Lhaopadchan (2010) skriver att vid de flesta tillfällen då värdering till verkligt värde används så baseras värderingen på att tillgången handlas på en aktiv likvid marknad. När en tillgång är unik och inte handlas på en aktiv marknad men värderas till verkligt värde så är värderingen mer subjektiv jämfört med när identiska tillgångar handlas på en aktiv marknad (Lhaopadchan 2010). Lhaopadchan (2010) skriver vidare att värdering till verkligt värde av goodwill är en post som har blivit utsatt för mycket av kritiken mot verkligt värde.

IFRS 13 definierar verkligt värde som:

Det verkliga värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelsen av en skuld genom en ordnad transaktion på huvudmarknaden (eller den mest fördelaktiga marknaden) under aktuella marknadsförhållanden ("exit price"), oavsett om priset är direkt observerbart eller beräknat med hjälp av en annan värderingsteknik.

(IFRS 2018, s. 397)

För att förbättra jämförbarheten vid värdering till verkligt värde finns det en hierarki med tre nivåer av indata för att fastställa det verkliga värdet enligt IFRS 13. Det beräkningssätt som ges högst prioritet är indata på nivå 1 och den som ges lägst prioritet är nivå 3. Det som menas med att den ges hög respektive låg prioritet är att om bolag har tillgång till information på lägre nivå ska den väljas, eftersom denna indata anses mer objektiv. Enligt IFRS 13 är indata på nivå 1 när värderingen är baserad på noterade priser där det finns handel med identiska tillgångar eller skulder på en aktiv marknad. Indata på nivå 2 anses vara information om tillgångar eller skulder som är identiska eller liknande som hämtas från marknader som ej anses aktiva. Indata från nivå 2 kan även vara tillgångar eller skulder som är liknande och handlas på en aktiv marknad. Nivå 3 indata är enligt IFRS 13 information som inte är observerbara för tillgången eller skulden, bolag ska istället använda icke observerbar indata med den bästa tillgängliga informationen för att fastställa tillgångens eller skuldens verkliga värde som bäst hade motsvarat försäljningsvärdet. Det kan vara svårt att uppskatta det verkliga värdet på en tillgång, framförallt om det inte finns någon tillgänglig marknadsinformation (Cozma Ighian 2015). När värdering till verkligt värde görs på detta sätt kommer flera antaganden och argument som bygger på resonemang och professionella metoder att användas (Cozma Ighian 2015).

Baboukardos och Rimmel (2014) skriver att kontroversen om värdering av uppkommen goodwill har återkommit sedan införandet av IFRS-regelverket i mer än 120 länder, på grund av den ökade användningen av värdering till verkligt värde. De skriver att värdering till verkligt värde uttrycks ha önskvärda, men även ifrågasättande attribut. De menar att verkligt värde-metoden anses vara överlägsen jämfört med värdering till historisk kostnad, men att det enkelt kan leda till felaktiga värderingar. Baboukardos och Rimmel (2014) skriver att redovisning av goodwill är starkt influerad av värdering till verkligt värde, både när goodwill ska värderas och tas upp för första gången samt vid de årliga nedskrivningsprövningarna. Som en konsekvens av detta har goodwill hamnat i centrum för de som är kritiska till verkligt värde eftersom värderingen anses vara subjektiv och det finns risk att det ger negativa effekter på bolagens finansiella rapporter (Baboukardos och Rimmel 2014). Vidare skriver Baboukardos och Rimmel (2014) om information angående tillgångens värderingar till verkligt värde för vissa tillgångar inte är lättillgänglig, är det troligt att bolagens värdering till verkligt värde av tillgången blir mer komplicerad.

3.5 Goodwill

Goodwill är en tillgångspost som kan uppkomma vid företagsförvärv. När ett bolag ska förvärva ett annat bolag som anses ha god ekonomisk potential, har det förvärvande bolaget incitament till att betala mer än det bokförda värdet på bolagets nettotillgångar. Övervärdet, eller goodwill som det fortsättningsvis kommer att benämnas, skapas då förvärvspriset överstiger det bokförda värdet av nettotillgångarna. Goodwill beräknas och definieras på detta sätt av Lönnqvist (2012), skillnaden av förvärvspriset och det bokförda värdet av det förvärvade bolagets nettotillgångar. Det förvärvande bolaget tar efter köpet upp det förvärvade bolagets tillgångar, skulder och eventuellt uppkommen goodwill i sin balansräkning (Lönnqvist 2012). Eftersom uppkommen goodwill från företagsförvärv inte självständigt kan generera positiva kassaflöden till bolaget, går det inte att separat värdera goodwill (Kiss 2014). Det vanligaste sättet för att få fram värdet av goodwill är enligt Kiss (2014) att använda sig av diskonterade kassaflödesmetoden på det förvärvade bolaget. Där fastställs värdet på de kassagenererande enheterna som den uppkomna goodwillen hänförs till vid förvärvstidpunkten.

Innan Lönnqvist (2012) skrev sin definition av goodwill finns det flera som försökt att fastställa och beskriva vad goodwill är. Bitchell var en av de första som försökte med det år 1882, han beskrev det som en bolagsägares vilja att överlåta bolagets förväntningar mot en köpeskilling till någon annan (Seetharaman, Balachandran & Saravanan 2004). Drygt 80 år senare definierade Spacek goodwill som nuvärdet på de framtida ekonomiska resultat som överstiger en rimlig avkastning och att goodwill är förvärvspriset som överstiger värdet på de tillgångar som genererar de framtida ekonomiska fördelarna (Seetharaman, Balachandran & Saravanan 2004). Efter ytterligare 24 år definierade Ma och Hopkins goodwill som det kapitaliserade värdet av framtida inflöden av överflödiga intäkter som genereras av det förvärvade bolaget (Seetharaman, Balachandran & Saravanan 2004). Med denna definition påpekar Seetharaman, Balachandran och Saravanan (2004) att intäkterna fastställs och redovisas som goodwill, dock förklarar artikelförfattarna att Ma och Hopkins definition av goodwill inte har tagit hänsyn till det faktum att det är svårt att med fullständig säkerhet uppskatta ett bolags framtida intäkter.

Churyks (2005) resultat visar att goodwill inte typiskt övervärderas när den uppkommer vilket gör att hon är positivt inställd till övergången från systematiska avskrivningar till nedskrivningsprövning. Seetharaman, Balachandran och Saravan (2006) skriver att förespråkare av att goodwill inte borde skrivas av så länge det inte finns starkt stöd för att värdet på goodwill har minskat, anser att det är väl konservativt att minska värdet på goodwill om inte värdet understiger köpeskillingen. Förespråkare av detta anser dessutom att om det väl sker en värdeminskning så är det omöjligt att veta exakt hur mycket den har minskat i värde (Seetharaman, Balachandran och Saravan 2006).

Ramannas (2008) resultat visar att övergången har ökat bolagens utrymme för subjektiva bedömningar då nedskrivningsprövning av goodwill kan göras med interna prognoser för det förvärvade bolagets framtida kassaflöden. Seetharaman, Balachandran och Saravan (2006) förklarar argument till varför goodwill ska skrivas av direkt. De skriver att den goodwill som uppkom vid tidpunkten av företagsförvärvet kommer försvinna med tiden. Argumentet bygger på att betydelsen av produkten från det förvärvade bolaget kommer att minska (Seetharaman, Balachandran och Saravan 2006). Vidare skriver de att förespråkare till detta synsätt även anser att goodwill är svårvärderat och kan sällan säljas separat och bör därför inte finnas som en tillgångspost i balansräkningen.

3.6 Nedskrivning av goodwill

Skulle ett förvärvat bolag utvecklas sämre än väntat kan det resultera i att en goodwillnedskrivning behöver göras (Lönqvist 2012). Vid en goodwillnedskrivning redovisas det som en tillgångsminskning i balansräkningen och som en kostnad i resultaträkningen (Lönqvist 2012). En möjlig metod enligt IAS 36 för att värdera goodwill är verkligt värde minus försäljningskostnader. Det är dock vanligare att bolag beräknar värdet av goodwill vid nedskrivningsprövning är diskonterade kassaflödesmetoden (Kiss 2014). När den diskonterade kassaflödesmetoden används, krävs det en diskonteringsränta vid beräkningen. Eftersom bolag använder olika diskonteringsräntor försämrar detta jämförbarheten mellan bolagen (Mulford & Comiskey 2010).

Enligt Albersmann (2017) borde övergången till att endast tillåta nedskrivningar av goodwill leda till att värdeminskning av goodwill periodiseras bättre jämfört med regelbundna avskrivningar. Dock skriver Albersmann (2017) att teorin försvagas genom att nedskrivningsprövningen av goodwill måste delas upp till de kassagenererande enheterna som den uppkomna goodwillen härstammar ifrån. De kassagenererande enheterna som är kopplade till den uppkomna goodwill möjligtvis innehåller interna reserver vilket kan leda till att en eventuell nedskrivning försenas (Albersmann 2017). Sevenius (2011) skriver om nedskrivningsprövningens nackdelar. Han lyfter fram att en signifikant skillnad från andra redovisningsmetoder är att prövningen är mer avancerad. Det leder till att prövningen är svårare att utföra och förstå, men även att det är kostsamt att fastställa om det uppstått något nedskrivningsbehov av goodwill (Sevenius 2011).

Förespråkare av det nuvarande regelverket som endast tillämpar nedskrivningsprövning av goodwill anser att det har ett större informationsvärde för investerare och andra intressenter (Albersmann 2017). En nedskrivningsprövning ger enligt Albersmann (2017) indikationer på hur väl förvärven utvecklas, om förvärven fortfarande förväntas ge framtida ekonomiska fördelar och dessutom underlättas utvärdering av ledningens förmåga att genomföra lyckade företagsförvärv. Johansson, Hjelström & Hellman (2016) argumenterar mot att nedskrivningsprövning ger en indikation på ledningens förmåga att genomföra företagsförvärv. De skriver att under nuvarande tillvägagångssätt med nedskrivningsprövning av goodwill kan nedskrivningsbedömningar påverkas om bolaget har andra tillgångar som ej är upptagna i balansräkningen, vilket gör att nedskrivningsprövning av goodwill inte fungerar som en bra indikator för att analysera ledningens förmåga att genomföra lyckade förvärv (Johansson, Hjelström & Hellman 2016).

3.7 Earnings management

Earnings management är ett komplext begrepp med flera möjliga definitioner beroende på vad användarens motiv är (Ronen & Yaari 2008). Ronen och Yaari (2008) skriver att begreppet kan tolkas som ett tillvägagångssätt för att vilseleda eller minska transparensen i finansiella rapporter, men att det också kan tolkas som ett sätt att välja redovisningsmetod som ger en bättre bild av bolagets framtida kassaflöden. Ronen och Yaari (2008) skriver vidare att det är svårt att skilja mellan vad som är earnings management och vad som är vanliga justeringar eller transaktioner som påverkar redovisningen.

El Diri (2018) beskriver att det gemensamma med definitionerna kring earnings management är att de förklarar de sätt som används för att manipulera resultatet. Han skriver att det är två huvudmetoder för earnings management som används. Den första innebär att

bokföringsmässiga metoder används för att påverka bolagets vinst. Den andra innebär att bolaget tar ekonomiska beslut kopplade till verksamheten vilket påverkar bolagets vinst, men även påverkar bolagets kassaflöde till skillnad från den första metoden (El Diri 2018). El Diri (2018) skriver även att dessa metoder används för att jämna ut vinster över tid. Att ändra klassificering av poster i finansiella rapporter är också en variant av earnings management (El Diri 2018).

Vilken av de två huvudmetoderna som används för earnings management beror enligt Zang (2012) på vilken som är mest kostnadseffektiv för bolaget. Zang (2012) skriver även att de två metoderna inte utesluter varandra utan att de fungerar som substitut. Dessutom skriver hon att bokföringsmässig manipulering ofta görs i slutet av året medan beslut som påverkar kassaflödet görs löpande under räkenskapsåret. Bruns & Merchant (1990) förklarar att ekonomichefer föredrar att fatta beslut som påverkar kassaflödet eftersom denna metod uppfattas som mer diskret jämfört med bokföringsmässiga metoder. Dessutom finns det en begränsning med de bokföringsmässiga metoderna enligt Roychowdhury (2006), som skriver att resultat endast kan periodiseras till en viss gräns. Zang (2012) visar i sin studie att de bolag som verkar i en bransch som är utsatt för hård konkurrens eller är i en ekonomiskt sämre position tenderar att i större grad använda bokföringsmässiga metoder.

Master-Stout, Costigan och Lovata (2008) förklarar att när ett bolag tillsätter en ny VD kan värdering av tillgångar ändras och det kan även ske mer objektivt. Författarna skriver att en ny VD har incitament att ta upp mer kostnader i början av sin tid som VD för att ha en mer fördelaktig utgångspunkt för att kunna visa bättre prestationer i framtiden. Earnings management förväntas därför användas i större utsträckning hos bolag när de har en ny VD (Master-Stout, Costigan & Lovata 2008).

3.8 Positiv redovisningsteori

Positiv redovisningsteori fokuserar på att förklara val av redovisningsalternativ. Den är utformad för att förklara och förutsäga vilka bolag som kommer använda en specifik värderingsmetod för sina tillgångar, men teorin förklarar inte vilken metod bolagen bör använda (Watts & Zimmerman 1986). Enligt Watts och Zimmerman (1986) är valet av redovisningsalternativ huvudsakligen baserat på tre hypoteser, oftast genom att påverka redovisningen i ett individualistiskt eller prestationsbaserat perspektiv.

Watts och Zimmerman (1986) skriver att *the bonus hypothesis* bygger på att företagsledare har bonusavtal som är kopplade till det redovisade resultatet. Företagsledare antas agera enligt ett individualistiskt perspektiv genom att välja ett redovisningsalternativ som ökar resultatet om deras bonus blir större på grund av detta. Vidare skriver Watts och Zimmerman (1986) att om företagsledare inte kommer få bonus så kan de använda sig av redovisningen för att sänka periodens resultat genom att ta upp mer kostnader för att i framtiden kunna rapportera ett högre redovisat resultat som leder till högre bonus.

The debt hypothesis beskrivs enligt Watts och Zimmerman (1986) bygga på bolagens skuldsättningsgrad. Har bolagen en hög skuldsättningsgrad finns det risk att långivare blir osäkra och väljer att neka ett eventuellt lån på grund av för hög risk. Det resulterar i att företagsledare har motiv till att manipulera redovisningen genom att övervärdera tillgångar, nedvärdera skulder eller förbättra resultatet.

Watts och Zimmerman (1986) förklarar att enligt *the political cost hypothesis* är det mer troligt att stora bolag väljer redovisningsalternativ som sänker bolagets redovisade resultat. Hypotesen bygger på att stora bolag lider större risk att uppmärksammas om de redovisar stora vinster vilket kan leda till kostnader som kan bestå av högre skatter eller högre löner.

3.9 Agentteorin

Jensen och Meckling (1976) beskriver agentteorin som en teori som förklarar förhållandet mellan agenten och principalen och informationsasymmetrin som uppstår mellan parterna. Antagandet om att agenten tar beslut som är individualistiska och opportunistiska är en viktig utgångspunkt för teorin (Jensen & Meckling 1976).

Agentteorin tar sin grund i att makten om att fatta beslut decentraliseras från principalen till agenten för att skapa ett högre värde för ägarna (Greve 2014). En anledning till att decentraliseringen sker kan enligt Greve (2014) vara att bolaget växer och principalen inte kan fatta alla beslut själv. Befogenheten förflyttas då på grund av för hög beslutsbelastning samt att agenten troligtvis är bättre lämpad för vissa beslut eftersom den arbetar närmre den löpande verksamheten. Greve (2014) skriver att överlämningen av beslutsfattandet till agenten skapar en osäkerhet hos principalen eftersom den inte vet om agenten kommer fatta beslut som gynnar egna intressen eller ägarna bäst. Principal-agentförhållandet skapar kostnader som är omöjlig att frångå i form av övervakning för att principalen ska försäkra att agentens handlingar är för principalens bästa. Övervakningskostnaderna blir högre ju lägre förtroendet är mellan principalen och agenten (Godfrey, Hodgson, Tarca, Hamilton & Holmes 2010).

3.10 Redovisning som kommunikationsmedel

Analys av bolags finansiella rapporter med hjälp av kommunikativa teorier kan enligt Erickson, Weber och Segovia (2011) ge användbar information för bolagets intressenter. De skriver även att kommunikation är en målinriktad aktivitet, där ett centralt mål för bolaget, med hjälp av kommunikationsstrategier, är att behålla en positiv image. Detta är underbyggt på användandet av public relations vars mål är att skapa, förstärka eller behålla en positiv bild av bolaget. Erickson, Weber och Segovia (2011) skriver att ett bolags rykte kan medvetet eller omedvetet skadas genom ord eller handlingar.

Konsumenter av finansiella rapporter kan bedöma bolagets finansiella ställning med andra delar av finansiella rapporter utöver bolagets balans- och resultaträkning, såsom VD:ns egna ord om rapporten och sammanställning av bolagets redovisningsprinciper (Erickson, Weber & Segovia 2011). Eftersom intressenterna använder sig av andra delar än siffrorna i de finansiella rapporterna, utgör dessa också en möjlighet för bolaget att kommunicera det som de vill externt (Erickson, Weber & Segovia 2011).

Kommunikationen av redovisning har länge ansetts vara lika viktigt som redovisningsmetoder enligt Merkl-Davies och Brennan (2017). Vidare skriver de att det därför inte är tillräckligt att endast utvärdera bolag baserat på ekonomisk prestation och dess ekonomiska ställning. Redovisning bör nå en bred publik, vilket är en komplex process, inte endast på grund av att användarna har olika informationsbehov, dessutom skiljer sig mottagarnas kunskaper (Merkl-Davies & Brennan 2017).

4 Resultat och analys

I detta kapitel kommer resultatet från innehållsanalyserna för varje bolag att framföras. Resultaten som uppkommer analyseras sedan, och analyserna presenteras för varje enskilt bolag. Kapitlet avslutas med en jämförande analys mellan bolag.

4.1 Alfa Laval

Alfa Laval är en ledande, global leverantör av förstklassiga produkter inom värmeöverföring, separering och flödeshantering. Med dessa som grund ska Alfa Laval bidra till att lyfta produktivitet och konkurrenskraft hos kunder i olika industrier, världen över.

(Alfa Laval 2018, s. 3)

4.1.1 Resultat innehållsanalys Alfa Laval

Tabell 1: Alfa Laval

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Alfa Laval 2017	19 775	52 549	37,63%		53
Alfa Laval 2016	20 436	53 378	38,29%	-533	64
Alfa Laval 2015	19 498	51 897	37,57%		61

Innehållsanalysen av samtliga årsredovisningarna från Alfa Laval visar att de skriver mer generell information om goodwill jämfört med bolagsspecifik information om goodwill. Resultatet visar inte någon observerbar skillnad i hur mycket de skrev generell information om goodwill under året som Alfa Laval genomförde en nedskrivning jämfört med de åren som de inte genomförde någon nedskrivning av goodwill. Resultatet från innehållsanalysen visar att åren 2015 och 2017, som Alfa Laval inte genomförde en nedskrivning av goodwill, skriver de lika mycket kring nedskrivningar av goodwill. 2016, när Alfa Laval genomförde en nedskrivning av goodwill, visar dock resultatet att det fanns mer text om nedskrivningar av goodwill.

4.1.2 Analys av Alfa Laval

Resultatet visar att Alfa Laval skriver mer om nedskrivning av goodwill det året som nedskrivningen genomförts. Det är framförallt från avsnittet "Koncernchefen har ordet" i årsredovisningen från 2016 som ytterligare text kring nedskrivning av goodwill har skrivits. Under året 2016 har Alfa Laval tillsatt en ny VD. Som det beskrevs i avsnittet om earnings management finns det incitament som nytillsatt VD att ta upp mer kostnader i början av sin tid för att få en mer fördelaktig utgångspunkt till att redovisa bättre framtida prestationer.

4.2 Ericsson

Vi är ett teknikbolag med uppdrag att frigöra det fulla värdet som kommunikation skapar för våra kunder. Vår strategi bygger på teknikledarskap, produktledda lösningar samt globala skalfördelar och kompetens.

(Ericsson 2018, s. 4)

4.2.1 Resultat innehållsanalys Ericsson

Tabell 2: Ericsson

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Ericsson 2017	27 815	260 544	10,68%	-12 966	74
Ericsson 2016	43 387	283 347	15,31%		47
Ericsson 2015	41 087	284 363	14,45%		40

Resultatet från innehållsanalysen av Ericsson visar att de i liten utsträckning skriver mer generell information än bolagsspecifik om goodwill i samtliga analyserade årsredovisningar. Dessutom visar resultatet att texterna kring goodwill samt nedskrivning av goodwill i årsredovisningar från 2015 och 2016 i stort sett är skrivna på liknande vis och samma mängd text för respektive kategori. För året 2017 då Ericsson genomförde en nedskrivning av goodwill skrivs text om det i betydligt högre utsträckning jämfört med de två tidigare åren.

4.2.2 Analys av Ericsson

Ordet goodwill skrevs betydligt fler gånger i årsredovisningen från 2017 jämfört med de två övriga åren som går att utläsa i tabell 2. Detta kan främst förklaras genom att de gjort en stor nedskrivning det året och mängden text kring nedskrivning av goodwill ökade. Nedskrivningen som Ericsson genomförde under 2017 var nära 13 000 MSEK och minskade deras goodwill-post med ca 30 procent, vilket anses vara en både relevant och väsentlig händelse som skett under året. Att deras nedskrivning av goodwill är relevant och väsentlig förstärks genom att de själva väljer att skriva mycket om det. Som nämnts i referensramen, avsnitt ”redovisning som kommunikationsmedel”, används kommunikation av bolag för att återfå eller förstärka dess image vilket kan vara en anledning till att Ericsson skrivit betydligt mer om det i årsredovisningen för 2017. Dessutom tillträdde en ny koncernchef för Ericsson i början av 2017, vilket kan ha påverkat prövningen för nedskrivning av goodwill.

4.3 Kindred

The Kindred Group offers Sports betting, Racing, Casino & Games, Bingo and Poker through our distinctive brands.

(Kindred 2018, s. 2)

4.3.1 Resultat innehållsanalys Kindred

Tabell 3: Kindred

Bolag	Goodwill (MGBP)	Balansomslutning (MGBP)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MGBP)	Kodning - goodwill
Kindred 2017	279,1	726,0	38,44%	- 4,3	53
Kindred 2016	184,9	451,2	40,98%		38
Kindred 2015	172,0	399,5	43,05%		34

Innehållsanalysen av årsredovisningarna utgivna av Kindred visar att år 2015 och 2016 skriver de lika mycket generell information om goodwill, men att det ökade för år 2017 när Kindred genomförde en nedskrivning av goodwill. Vidare visar resultatet att texter som behandlar bolagsspecifik information om goodwill användes i liten utsträckning alla år och att även den kategorin ökade i årsredovisningen för 2017. Texter som behandlar nedskrivning av goodwill ökade för varje år, den största ökningen skedde från år 2015 till 2016.

4.3.2 Analys av Kindred

Resultatet från kodningen som presenteras i tabell 3 visar en observerbar ökning av antalet gånger ordet goodwill nämns i årsredovisningen 2017, vilket kan förklaras av nedskrivningen som genomfördes under samma år. I Årsredovisningarna för år 2016 och 2017 tillkom avsnittet "Independent auditors' report" där det skrivs mycket om nedskrivning av goodwill och även bolagsspecifikt om goodwill. Att det avsnittet inte fanns med i årsredovisningen för 2015 är den främsta anledning till att det årets årsredovisning skiljer sig från de två övriga åren.

4.4 Stora Enso

Stora Enso (koncernen eller företaget) är en ledande global leverantör av förnybara lösningar inom förpackningar, biomaterial, träprodukter och papper och med detta en del av bioekonomin. [...]

(Stora Enso 2018, s. 1)

4.4.1 Resultat innehållsanalys Stora Enso

Tabell 4: Stora Enso

Bolag	Goodwill (MEUR)	Balansomslutning (MEUR)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MEUR)	Kodning - goodwill
Stora Enso 2017	237	11 770	2,01%		49
Stora Enso 2016	238	12 326	1,93%	-11	50
Stora Enso 2015	248	12 361	2,01%		51

Stora Enso skriver liten mängd text som berör generell information och bolagsspecifik information om goodwill under alla tre åren som innehållsanalysen har gjorts. Nedskrivning av goodwill skrivs det mer om i alla årsredovisningar, marginellt mer i årsredovisningen för 2015 och 2017 jämfört med året 2016 då de genomfört en nedskrivning.

4.4.2 Analys av Stora Enso

Goodwill utgör endast 2 procent av Stora Ensos balansomslutning, vilket går att utläsa i tabell 4. Nedskrivningen som genomfördes år 2016 är liten i förhållande till goodwill-posten och i förhållande till totala tillgångar. Att goodwill är en liten del av Stora Ensos tillgångar kan ha bidragit till att nedskrivningen som gjordes inte ansågs ha hög väsentlighet och då inte ansetts ha hög relevans. Detta kan ha varit anledningen till att deras texter om goodwill och nedskrivningar av goodwill inte ändrats i någon större utsträckning mellan åren.

4.5 MTG

MTG är en ledande internationell digital underhållningskoncern och vi formar framtidens underhållning genom att sammankoppla konsumenter med innehållet de älskar på så många sätt som möjligt. Våra varumärken omfattar TV, radio och nästa generations underhållning inom esport, digitalt videoinnehåll och onlinespel. [...]

(MTG 2018)

4.5.1 Resultat innehållsanalys MTG

Tabell 5: MTG

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
MTG 2017	6 363	19 285	32,99%	-593	44
MTG 2016	4 584	17 699	25,90%	-97	49
MTG 2015	5 187	16 497	31,44%		46

Innehållsanalysen visar att MTG har skrivit ungefär lika mycket av alla kategorier i de olika årsredovisningarna. De små skillnader som observerats är att de skriver mer allmänt om goodwill i årsredovisningen för 2015 jämfört med årsredovisningarna för 2016 och 2017. Dessutom visar resultatet att MTG skrev mindre bolagsspecifik information om goodwill i årsredovisningen för 2017 jämfört med de andra två åren, men det skrivs relativt lite om specifik information om goodwill jämfört med de andra kategorierna. Inga noterbara skillnader har observerats i kvantiteten text kring nedskrivningar av goodwill mellan de analyserade åren.

4.5.2 Analys av MTG

Som kan utläsas i tabell 5 utgör goodwill mellan 26 procent och 33 procent av balansomslutningarna för MTG och är därför en väsentlig tillgångspost. År 2017 skrevs goodwill ner med 593 MSEK, ändå ökade bolagets goodwill med 1 779 MSEK jämfört med året innan. Detta innebär att bolaget har genomfört förvärv som resulterat i goodwill om 2 372 MSEK, utan hänsyn tagen för valutaomräkningar. Trots bolagets stora aktiviteter kopplade till goodwill under år 2017 visar varken kodningen eller den kvalitativa innehållsanalysen på några större skillnader i bolagets kommunikation kring goodwill.

4.6 Skanska

Skanska är ett av världens ledande bygg- och projektutvecklingsföretag, fokuserat på utvalda hemmamarknader i Norden, Europa och USA. [...]

(Skanska 2018)

4.6.1 Resultat innehållsanalys Skanska

Tabell 6: Skanska

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Skanska 2017	4 554	109 437	4,16%	-592	48
Skanska 2016	5 270	106 505	4,95%		46
Skanska 2015	5 256	97 667	5,38%		47

Skanska skriver lite bolagsspecifik information om goodwill i samtliga analyserade årsredovisningar jämfört med de andra kategorierna. Innehållsanalysen visar att Skanska skriver ungefär samma mängd text när de berör generell information om goodwill i årsredovisningarna för 2015 och 2016, men mängden text minskar för 2017. Samma resultat gav innehållsanalysen vad gäller text som behandlar nedskrivning av goodwill i årsredovisningarna för 2015 och 2016, däremot ökade mängden text år 2017 när Skanska genomförde en nedskrivning.

4.6.2 Analys av Skanska

Som det går att utläsa i tabell 6 är Skanskas goodwill relativt liten i förhållande till deras balansomslutning, ungefär 5 procent, vilket gör det till en mindre väsentlig tillgångspost. Nedskrivningen som genomfördes minskade de totala tillgångarna med ungefär 0,5 procent, vilket kan ha varit orsaken till de små skillnaderna som observerats i innehållsanalysen samt kodningen för årsredovisningarna.

4.7 Ratos

Ratos är ett investeringsbolag som förvärvar, utvecklar och säljer onoterade nordiska bolag. Den gemensamma nämnaren för de bolag Ratos förvärvar är en tydlig utvecklingspotential med fokus på tillväxt- och lönsamhetsutveckling.

(Ratos 2018, s. 2)

4.7.1 Resultat innehållsanalys Ratos

Tabell 7: Ratos

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Ratos 2017	13 172	25 323	52,02%	-550	63
Ratos 2016	14 552	29 805	48,82%	-812	66
Ratos 2015	12 671	32 623	38,84%	-700	50

Innehållsanalysen av de tre årsredovisningar utgivna av Ratos visar att de skriver lika mycket om goodwill generellt. Dessutom skriver de lika mycket bolagspecifikt om goodwill alla år, men i betydligt lägre omfattning jämfört med generell information om goodwill. I årsredovisningen för 2016 skrev Ratos mer om nedskrivning av goodwill jämfört med de två andra åren, under året 2016 skrev de mer om nedskrivning av goodwill än generellt om goodwill. För åren 2015 och 2017 var det omvänt, i de årsredovisningarna skrev Ratos mer om goodwill generellt än nedskrivning av goodwill.

4.7.2 Analys av Ratos

Som det går att utläsa i tabell 7 har Ratos gjort nedskrivning alla tre år som har analyserats. Trots detta har vissa skillnader observerats. Under 2016 skrevs mer om nedskrivning av goodwill, detta kan främst hänföras till de inledande avsnitten i årsredovisningen "Året i korthet" och "Vd har ordet", i årsredovisningarna för de två övriga åren har nedskrivningar av goodwill berörts senare i årsredovisningarna. Att Ratos genomfört nedskrivningar av goodwill samtliga analyserade år går emot delen av *the bonus hypothesis* att när en nedskrivning genomförs så tar man upp mycket kostnader för att slippa ta upp lika mycket kostnader i framtiden. Att Ratos har skrivit ner goodwill alla tre år skulle däremot kunna förklaras av *the debt hypothesis*, då de kanske har genomfört så små nedskrivningar som möjligt för att bibehålla en mer önskvärd skuldsättningsgrad istället för att genomföra en större nedskrivning av goodwill vid ett tillfälle. Ratos har bytt VD under både 2016 och 2017 vilket enligt referensramen kan öka incitament för att genomföra nedskrivningar.

4.8 Latour

Latours verksamhet bedrivs i huvudsak i två grenar, en helägd industrirörelse och en portfölj med börsnoterade innehav. Därutöver har Latour ett antal delägda onoterade verksamheter med goda framtidsutsikter.

(Latour 2018, s. 2)

4.8.1 Resultat innehållsanalys Latour

Tabell 8: Latour

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Latour 2017	5 996	27 457	21,84%	-100	46
Latour 2016	5 171	24 048	21,50%	-53	43
Latour 2015	3 749	21 275	17,62%	-47	34

Innehållsanalysen visar att Latour skrev relativt likt och lika mycket generell information om goodwill i samtliga analyserade årsredovisningarna. Dessutom visar innehållsanalysen samma resultat i kategorin bolagsspecifik information om goodwill. De skillnader som noterades var att mängden bolagsspecifik information påverkades av hur många företagsförvärv Latour hade genomfört under året. Samtliga analyserade årsredovisningar visar även att mängden text som berör nedskrivning av goodwill behandlas i ungefär lika hög utsträckning. Det som skiljer årsredovisningarna är att i 2016 och 2017 skrivs det om nedskrivning av goodwill i avsnittet "Revisionsberättelse", vilket inte nämns i 2015 års revisionsberättelse. Latour skriver lite generell information om goodwill och nedskrivningar av goodwill medan specifik information om goodwill nämns i större utsträckning.

4.8.2 Analys av Latour

Latour genomförde relativt små nedskrivningar under samtliga analyserade år i förhållande till både goodwill och balansomslutning, som det går att utläsa i tabell 8. Detta kan vara orsaken till att Latour skriver relativt lite om nedskrivning av goodwill i sina årsredovisningar. Som det går att utläsa i tabell 8 så har goodwill ökat kraftigt under de tre undersökta åren, vilket hänförs till företagsförvärv som Latour genomfört. Att Latour har skrivit mest bolagsspecifik information om goodwill kan vara då förvärven ansetts ha högre väsentlighet än nedskrivningarna som genomförts. Att de under alla tre år tydligt presenterar varje års väsentliga förvärv och hur det påverkar goodwill ökar jämförbarheten mellan åren.

4.9 SKF

SKF erbjuder lager, tätningar, mekatronik, tillståndsövervakning, smörjsystem och tjänster, för att tillhandahålla tillförlitlig rotation till kunderna. Styrkan ligger i förmågan att fortsätta utveckla ny teknik som används för att skapa lösningar som ger kunderna konkurrensfördelar.

(SKF 2018, s. 2)

4.9.1 Resultat innehållsanalys SKF

Tabell 9: SKF

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
SKF 2017	9 995	81 203	12,31%	-15	17
SKF 2016	11 137	83 907	13,27%		20
SKF 2015	12 078	79 733	15,15%	-188	19

SKF skriver lite om alla kategorier i samtliga analyserade årsredovisningarna. Generell information om goodwill skrivs i samma utsträckning i alla år. Bolagsspecifik information och nedskrivning av goodwill skrivs det lite mer om i årsredovisningarna för 2016 och 2017 än 2015, detta hänförs till att det står med i revisionsberättelsen under de två senare åren.

4.9.2 Analys av SKF

SKF tillsatte en ny VD i början av 2015, samma år som den största nedskrivningen genomfördes. Vid VD-byte kan det som tidigare nämnts finnas ökat incitament att göra nedskrivningar. Trots nedskrivningarna som genomförts 2015 och 2017 visar varken resultatet från kodningen i tabell 9 eller den kvalitativa innehållsanalysen några större skillnader mellan samtliga analyserade årsredovisningar.

4.10 Telia

Vi erbjuder kommunikationstjänster som hjälper miljontals människor att vara uppkopplade och kommunicera, att göra affärer och bli underhållna. [...]

(Telia 2018, s. 4)

4.10.1 Resultat innehållsanalys Telia

Tabell 10: Telia

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Telia 2017	60 984	243 845	25,01%	-1	63
Telia 2016	57 923	253 430	22,86%		53
Telia 2015	54 938	254 017	21,63%	-3 528	59

Innehållsanalysen visar att Telia skrev relativt mycket om alla kategorier i alla analyserade årsredovisningar. Text som behandlar generell information om goodwill skrevs mest i årsredovisningen för 2015 och 2017, åren de genomförde en nedskrivning, jämfört med år 2016. Dessutom visar innehållsanalysen att Telia skrev mest om bolagsspecifik information om goodwill i årsredovisningen för 2017 och minst i årsredovisningen för 2015. Året det skrevs mest om information som behandlar nedskrivningar av goodwill är 2015, då de genomförde den största nedskrivningen av goodwill under de tre analyserade åren.

4.10.2 Analys av Telia

Som det går att utläsa i tabell 10 är Telias goodwill-post relativt stor i förhållande till balansomslutningen, vilket kan vara en anledning till att de skriver ganska mycket om alla kategorier av goodwill i de analyserade årsredovisningarna. Trots den stora nedskrivningen som genomfördes under 2015, visar inte resultatet från kodningen i tabell 10 någon större skillnad mellan åren. Däremot skrev Telia mer om nedskrivning av goodwill under året.

4.11 SCA

SCA är Europas största privata skogsägare med 2,6 miljoner hektar miljöcertifierad skog i norra Sverige. Med denna unika resurs som bas har SCA utvecklat en resurseffektiv industri för att skapa högsta möjliga värde ur skogen, där hela trädet tas till vara. Bolagets produkter omfattar trä, massa, kraftliner, tryckpapper och förnybar energi.

(SCA 2018 s. 4)

4.11.1 Resultat innehållsanalys SCA

Tabell 11: SCA

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
SCA 2017 *	3	56 711	0,01%		28
SCA 2016	19 257	165 748	11,62%	-135	41
SCA 2015	15 412	152 372	10,11%	-87	38

*Avknoppning av Essity har skett under året.

Årsredovisningarna för 2015 och 2016 är väldigt lika varandra i alla tre kategorier kring goodwill. Allmänt om goodwill och nedskrivning av goodwill är det som skrivs mest om medan specifik information får mindre utrymme. Trots att bolagsspecifik information om goodwill får lite utrymme i årsredovisningarna för 2015 och 2016, behandlas samma kategori ännu mindre i årsredovisningen för 2017. Nedskrivning av goodwill skrivs det lite mindre om i årsredovisningen för 2017 jämfört med de två övriga analyserade årsredovisningarna, allmänt om goodwill är den kategori där alla tre årsredovisningar liknar varandra.

4.11.2 Analys av SCA

Under 2017 knoppades Essity av från SCA vilket är anledningen till att tillgångarna och goodwill minskar kraftigt i både absoluta tal och procentuellt. Att goodwill därför är mindre väsentligt än innan kan vara anledningen till att goodwill får mindre utrymme i årsredovisningen för 2017. Minskningen stärks av både resultatet från innehållsanalysen samt kodningen i tabell 11. SCA tillsatte en ny VD under 2015 och genomförde nedskrivningar samma år och 2016.

4.12 Tele2

[...] Tele2s syfte är att ge människor frihet att leva mer uppkopplade liv. Vi ger människor möjlighet att koppla upp vad som helst, var som helst och när som helst. Vi tror att det uppkopplade livet är ett bättre liv. Ju fler personer, platser och saker som är uppkopplade desto mer värde skapas. [...]

(Tele2 2018 s. 11)

4.12.1 Resultat innehållsanalys Tele2

Tabell 12: Tele2

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Tele2 2017	5 517,0	39 140,0	14,10%	-1 194,0	53
Tele2 2016	7 729,0	40 477,0	19,09%	-2 825,0	50
Tele2 2015	8 661,0	36 149,0	23,96%	-196,0	40

Innehållsanalysen visar att samtliga analyserade årsredovisningar utgivna av Tele2 har ungefär lika mycket text om generell information om goodwill. Årsredovisningen för 2016 behandlar information om nedskrivningar av goodwill i större utsträckning i förhållande till de andra analyserade årsredovisningarna. Resultatet visar att text som berör bolagsspecifik information fick betydligt mindre utrymme än de andra två kategorierna alla tre år men allra minst i årsredovisningen för år 2015.

4.12.2 Analys av Tele2

Tele2 har genomfört nedskrivningar under varje analyserat år vilket kan utläsas i tabell 12. Goodwill-posten i förhållande till balansomslutning har minskat nästan tio procentenheter under de tre analyserade åren. I årsredovisningen då Tele2 genomförde den största nedskrivningen var även det år de skrev mest om detta, trots att kodningen visar att ordet goodwill användes i lite högre utsträckningen året därpå. Tele2 tillsatte en ny VD under 2015 och genomförde en mindre nedskrivning det året jämfört med de andra analyserade åren.

4.13 Trelleborg

Trelleborg är en världsledare inom specialutvecklade polymerlösningar. Vi tätar, dämpar och skyddar kritiska applikationer i krävande miljöer. Våra innovativa lösningar accelererar kundernas utveckling på ett hållbart sätt.

(Trelleborg 2018)

4.13.1 Resultat innehållsanalys Trelleborg

Tabell 13: Trelleborg

Bolag	Goodwill (MSEK)	Balansomslutning (MSEK)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MSEK)	Kodning - goodwill
Trelleborg 2017	18 127	48 162	37,64%	-353	33
Trelleborg 2016	18 185	48 354	37,61%		34
Trelleborg 2015	10 910	34 390	31,72%	-9	30

Innehållsanalysen visar att Trelleborg skriver lika mycket generell information om goodwill i årsredovisningarna från 2015 och 2017, och lite mer i årsredovisningen för 2016. Dessutom visar innehållsanalysen samma resultat angående bolagsspecifik information. Text som berör information om nedskrivning av goodwill skrevs det lika mycket om i samtliga analyserade årsredovisningar. Nedskrivning av goodwill är den kategori som Trelleborg har skrivit mest om och bolagsspecifik information om goodwill är den kategori som de berör minst i årsredovisningarna.

4.13.2 Analys av Trelleborg

Goodwill är en betydande post i Trelleborgs totala tillgångar och ökar med 7 275 MSEK år 2016, vilket går att utläsa i tabell 13. Varken kodningen eller innehållsanalysen visar på några större skillnader mellan åren i Trelleborgs kommunikation kring goodwill.

4.14 Millicom

We are a leading provider of cable and mobile services dedicated to emerging markets. We operate under the Tigo®brand in eight countries across Latin America and three in Africa. We set the pace when it comes to providing high-speed broadband, innovative services and our trademark The Digital Lifestyle® to more than 50 million customers.

(Millicom 2018)

4.14.1 Resultat innehållsanalys Millicom

Tabell 14: Millicom

Bolag	Goodwill (MUSD)	Balansomslutning (MUSD)	Goodwill/Balansomslutning	Nedskrivning av goodwill (MUSD)	Kodning-goodwill
Millicom 2017	599	9 465	6,33%	-7	42
Millicom 2016	615	9 627	6,39%		46
Millicom 2015	621	10 395	5,97%		54

I alla tre årsredovisningar utgivna av Millicom som har analyserats skriver de lika mycket allmän information om goodwill. Nedskrivning av goodwill nämner de lika mycket i årsredovisningarna för år 2015 och 2016, medan i årsredovisningen för 2017 när de genomförde en nedskrivning av goodwill skrev de lite mer om detta. Allmän text om goodwill och nedskrivning av goodwill skrivs i ungefär samma uträkning för alla tre årsredovisningar. Kategorin bolagsspecifik information om goodwill hittades inte något om i årsredovisningen för 2016, i årsredovisningarna för 2015 och 2017 skrivs det en mening vardera om detta.

4.14.2 Analys av Millicom

Resultatet från kodningen i tabell 14 visar att antalet gånger Millicom skriver ordet "goodwill" i de analyserade årsredovisningarna minskar för varje år och är som lägst när de genomförde en nedskrivning av goodwill. Innehållsanalysen visar trots detta att det skrivs ungefär lika mycket om goodwill alla år. Millicom tillsatte en ny VD under 2015 men genomförde ingen nedskrivning under det året.

4.15 Jämförande analys

Det har observerats att det i många fall finns en koppling mellan hur mycket bolagen skriver om alla kategorier angående goodwill och hur stor deras goodwill-post är i förhållande till balansomslutningen. Det kan bero på att bolagen som har mycket goodwill anser att goodwill har högre väsentlighet och därför belyses det genom att skriva större mängd text kring goodwill i deras årsredovisningar. Det tydligaste fallet som illustrerar detta är Ratos som har en stor goodwill-post i förhållande till deras balansomslutning och skrev relativt mycket om goodwill i samtliga analyserade årsredovisningar. Det fanns dock ett fåtal bolag som skiljde sig från detta, däribland Skanska. De har lite goodwill i förhållande till totala tillgångar, men skrev mycket om goodwill i samtliga analyserade årsredovisningar.

Innehållsanalyserna som genomfördes för samtliga årsredovisningar visar att det finns en del bolag som genomfört nedskrivningar av goodwill under mer än ett analyserat år. Nedskrivning av goodwill kan användas av bolag som ett sätt att redovisa ett lägre resultat. Om ett bolag väljer att genomföra nedskrivningar av goodwill med anledningen att redovisa lägre resultat kan det bero på att de vill undvika kostnader kopplade till *the political cost hypothesis* som kan bestå av högre skatter eller högre löner. Att ett bolag har genomfört nedskrivningar av goodwill under flera år kan även kopplas till *the debt hypothesis*. Om bolaget genomförde så små nedskrivningar som möjligt vid varje tillfälle, kan det sedan resultera i att bolaget på nytt kan behöva genomföra nya nedskrivningar. Anledningen till att bolaget vill genomföra små nedskrivningar kan vara att de håller nere sin skuldsättningsgrad och inte minskar eget kapital i lika stor utsträckning.

I sju av de 14 analyserade bolagen har det tillsatts en ny VD under något av de tre åren. Sex av de bolagen som tillsatte en ny VD genomförde en nedskrivning av goodwill under samma år. Detta kan kopplas till att den nytillsatta VD:n kan ha incitament till att ta upp kostnader för att ha en bättre utgångsposition att i framtiden kunna visa på bra ekonomisk utveckling av bolaget under dennes ledning. Genom att VD:n sätter sig i en fördelaktigare ekonomisk utgångspunkt när bolaget genomför en nedskrivning av goodwill som nytillsatt kan det kopplas till *the bonus hypothesis*, med antagandet att bolaget har någon form av bonussystem. Millicom utgör det sjunde bolaget och det enda bolaget som inte genomförde en nedskrivning av goodwill under samma år som de bytte VD. En viktig utgångspunkt i agentteorin är att agentens beslut är individualistiska och opportunistiska, även detta skulle kunna förklara varför en VD väljer att genomföra nedskrivningar av goodwill.

När bolagen har genomfört en nedskrivning av goodwill, visar innehållsanalysen att bolagen i flertalet fall tenderar att öka mängden text som berör information om nedskrivning av goodwill. Att bolagen väljer att öka mängden text som berör nedskrivning av goodwill vid en nedskrivning av goodwill kan bero på att de med hjälp av kommunikationen vill bibehålla intressenternas tillförlitlighet till bolaget. Ökningen av mängden text kan dessutom förklaras av de ökade upplysningskraven enligt IAS 36 när bolag genomför en nedskrivning.

Enligt innehållsanalyserna är bolagsspecifik information om goodwill den kategorin som varierar mest mellan de olika bolagens årsredovisningar. Flera av bolagen har endast någon enstaka mening som har klassificerats till den kategorin medan andra har skrivit om det betydligt mer. Latour var det bolag som skrev mest bolagsspecifik information om goodwill i sina årsredovisningar, de beskrev bland annat hur goodwill har uppkommit och hur goodwill värderats för varje väsentligt företagsförvärv de genomfört under året. Tele2 är ett av de bolag som innehållsanalysen visar att bolagsspecifik information om goodwill hade berörts i betydligt mindre utsträckning. Den enda text Tele2 skrev i sina årsredovisningar, vilket kategoriserades som bolagsspecifik information om goodwill, var en tabell som förklarade hur goodwill-posten fördelades till de olika kassagenererande enheterna.

När bolag genomför en prövning för nedskrivning av goodwill finns det forskare som anser att detta kan fungera som en indikator på förmågan för en företagsledning att genomföra företagsförvärv, men även som en indikator om det förvärvade bolaget fortfarande förväntas ge framtida ekonomiska fördelar. Om nedskrivningsprövningen resulterar i att en nedskrivning ska genomföras, indikerar detta att det förvärvade bolaget inte utvecklats som förväntat. Innehållsanalysen visar att under samma år en nedskrivning av goodwill genomförts, har företagsledningar i några fall valt att fortsätta förvärva bolag. MTG, Ratos och Latour är de som visar tydligast på att de fortsatt förvärva, trots att de genomfört nedskrivningar under samma år. Att de fortsatt genomföra förvärv kan ses som att de själva fortfarande tycker att det är värdeskapande att förvärva bolag och anser sig kunna genomföra fördelaktiga förvärv.

5 Slutsats

I detta kapitel presenteras de slutsatser som genererats och baseras på resultatet från innehållsanalyserna, vidare kommer frågeställningarna som redogjordes i inledningen besvaras.

Svar på frågeställningarna

Syftet med denna studien var att analysera text kring goodwill i årsredovisningar utgivna av bolag som är noterade på Stockholmsbörsens Large Cap-lista för att undersöka vilka skillnader som kan observeras i bolagens kommunikation av goodwill. Vidare har det även undersökts om bolagens kommunikation kring goodwill förändras vid en nedskrivning av goodwill och i så fall hur.

Hur skiljer sig olika bolag i sin kommunikation kring goodwill i deras årsredovisningar?

Resultatet av innehållsanalysen visade att mängden text som bolagen skrev i sin kommunikation om goodwill varierade mellan bolagen. Den tydligaste kategorin där skillnader noterades mellan bolagens årsredovisningar var mängden text som berörde bolagsspecifik information om goodwill. I några bolags årsredovisningar fanns det endast en tabell som förklarade hur mycket av den totala goodwill-posten som fördelades till de olika kassagenererande enheterna. Andra bolag beskrev mer ingående bland annat från vilka företagsförvärv deras goodwill uppkommit.

Förändras bolagens kommunikation kring goodwill när de genomfört en nedskrivning av goodwill, och i så fall hur?

Det som observerades i resultatet av innehållsanalysen var att i de flesta fall fanns tydliga skillnader på mängden text som berörde information om nedskrivning av goodwill beroende på om bolagen genomfört en nedskrivning av goodwill. När bolagen genomförde en nedskrivning av goodwill ökade mängden text som berörde det, effekten var tydligast bland de bolag som genomfört en större nedskrivning av goodwill. Dessutom visade resultatet från innehållsanalysen att bolagens text som behandlade allmän information om goodwill och bolagsspecifik information om goodwill inte förändrades i någon större utsträckning.

6 Diskussion

Som både nämnts i referensramen och vid upprepade tillfällen i analyserna av resultatet från innehållsanalyserna av bolagens årsredovisningar så har en nytillsatt VD incitament att inledningsvis ta upp mycket kostnader, vilket kan göras genom nedskrivningar av bland annat goodwill. Något som vi också anser borde belysas i samband med att man skriver kring VD:s incitament att ta upp kostnader är att VD-byten kan bero på att bolaget inte har presterat önskvärt under föregående VD:s ledarskap. Det kan i många fall vara svårt att veta vilket som har mest påverkan.

I några fall visade resultatet att bolagen skrev relativt lite om goodwill och att det kunde bero på att goodwill-posten var mindre väsentlig för bolaget. Som nämnts tidigare är det viktigt att den information som tas upp i årsredovisningarna ska vara trovärdig för att intressenter ska kunna fatta välgrundade beslut som baseras på informationen. När bolaget skriver mindre om goodwill kan det vara svårare att genomföra grundliga bedömningar eftersom informationen är mer begränsad. Dock är det inte självklart att mer text leder till ett högre informationsvärde för intressenter än en mindre mängd text, utan det är informationen som texten ger intressenter som har högst betydelse.

Under innehållsanalysens gång insåg vi att det uppstod problem med att fastställa vad gränsen mellan kategorierna generell information om goodwill och bolagsspecifik information om goodwill är. Texterna kunde stundtals beröra generell information om bolagens företagsförvärv och i de tillfällen fick vi bedöma utefter bästa förmåga vilken kategori texten skulle tillhöra. För att uppnå en mer konsekvent bedömning av texter i årsredovisningarna som var svåra att fördela till en kategori gick vi igenom de berörda årsredovisningarna en andra gång. I studiens slutskede insåg vi dessutom att innehållsanalysens resultat kunde blivit tydligare genom att fastställa antal ord som hänförts till varje kategori för respektive årsredovisning.

Som tidigare nämnts har det genomförts subjektiva bedömningar för att uppnå resultatet i studien. Alternativa tolkningar skulle kunna göras vid innehållsanalyserna av årsredovisningarna om någon replikerar studien, vilket medför att resultatet och även slutsatserna eventuellt förändras. Att vi genomförde innehållsanalyser var för att det ansågs som det mest lämpade tillvägagångssättet för att djupare kunna analysera texterna om goodwill i årsredovisningarna. Med en kvantitativ forskningsmetod som huvudmetod skulle man inte kunna observera skillnader och likheter mellan bolagens kommunikation av goodwill i lika stor utsträckning. Kategoriseringen som genomfördes i innehållsanalyserna av texterna kring goodwill gjorde att vi på ett effektivt sätt kunde jämföra samma bolags texter mellan åren och även mellan bolag. Genom att använda en annan metod för att genomföra en liknande studie skulle resultatet kunna avvika från denna studiens resultat. Med de slutsatser som genererats utifrån studiens resultat anser vi att syftet med studien är uppnått och forskningsfrågorna har besvarats.

6.1 Förslag på vidare forskning

Vi har undersökt hur bolagens kommunikation av goodwill skiljer sig åt från varandra och hur de förändras vid en nedskrivning av goodwill, genom att analysera 14 bolags årsredovisningar som är noterade på Stockholmsbörsens Large Cap-lista och följer därför IFRS-regelverket. Det hade varit intressant att genomföra en liknande studie av bolag som följer exempelvis US GAAP, för att kunna undersöka likheter och skillnader mellan bolag som följer andra regelverk och standarder. Om ett generaliserbart resultat är av intresse skulle en kvantitativ studie inom området goodwill-kommunikation behöva genomföras, med ett representativt och större urval. Det hade även varit intressant att undersöka olika intressenters syn på problematiken kring kommunikation av goodwill.

7 Källförteckning

Albersmann, B. (2017). IFRS Goodwill Impairment Test - Audit Approach, Earnings Management, and Capital Market Perception. *IDEAS Working Paper Series from RePEc*.

Alfa Laval AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Lund: Alfa Laval AB.
<https://www.alfalaval.com/contentassets/5d60327d8bbb4abdbe67c833e493a17d/wkr0006.pdf>
[2019-04-23]

Alfa Laval AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Lund: Alfa Laval AB.
<https://www.alfalaval.com/contentassets/106e856131914b9d9fc7e0ceac7b4bfa/wkr0006.pdf>
[2019-04-23]

Alfa Laval AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Lund: Alfa Laval AB.
<https://www.alfalaval.com/contentassets/b47a87781873488194063d975df5a680/wkr0006.pdf>
[2019-04-23]

Baboukardos, D. & Rimmel, G. (2014). Goodwill under IFRS: Relevance and disclosures in an unfavorable environment. *Accounting Forum*, 38(1), ss. 1-17.

Beatty, A. & Weber, J. (2006). Accounting Discretion in Fair Value Estimates: An Examination of SFAS 142 Goodwill Impairments. *Journal of Accounting Research*, 44(2), ss. 257-288.

Boumosleh, A. (2009). Director Compensation and the Reliability of Accounting Information. *Financial Review*, 44(4), ss. 525-539.

Bruns, W. & Merchant, K. (1990). The dangerous morality of managing earnings. *Management Accounting*, 72(2), ss. 22-25.

Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber.

Chalmers, K.G., Godfrey, J.M. & Webster, J.C. (2011). Does a goodwill impairment regime better reflect the underlying economic attributes of goodwill? *Accounting & Finance*, 51(3), ss. 634-660.

Churyk, N. (2005). Reporting goodwill: Are the new accounting standards consistent with market valuations? *Journal of Business Research*, 58(10), ss. 1353-1361.

Comiskey, E.E. & Mulford, C.W. (2010). Goodwill, triggering events, and impairment accounting. *Managerial Finance*, 36(9), ss. 746-767.

Cozma Ighian, D. (2015). Fair value measurement under IFRS 13. *Analele Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu: Seria Economie*, 1(3), ss. 55-59.

Cunningham, G. M., Diogenis B., Mario, C. & Hassel L. G. (2011). The impact of IFRS on reporting for business combinations: an in-depth analysis using the telecommunications industry. *Annals of the University of Oradea: Economic Science*, 20(1), ss. 557-593.

- El Diri, M (2018). *Introduction to Earnings Management*. Cham: Springer International Publishing.
- Erickson, S.L., Weber, M. & Segovia, J. (2011). Using communication theory to analyze corporate reporting strategies. *Journal of Business Communication*, 48(2), ss. 207-223.
- Ericsson AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Ericsson AB.
<https://www.ericsson.com/assets/local/investors/documents/financial-reports-and-filings/annual-reports/ericsson-annual-report-2015-se.pdf> [2019-04-23]
- Ericsson AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Ericsson AB.
<https://www.ericsson.com/assets/local/investors/documents/2016/ericsson-annual-report-2016-se.pdf> [2019-04-23]
- Ericsson AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Ericsson AB.
<https://www.ericsson.com/assets/local/investors/documents/2017/ericsson-annual-report-2017-se.pdf> [2019-04-23]
- FAR AB. (2003). *FARs samlingsvolym. 2003 del 1*. Stockholm: FAR.
- FAR AB. (2018). *IFRS-volymer 2018*. Stockholm: FAR.
- Godfrey, J., Hodgson, A., Tarca, A., Hamilton, J. & Holmes, S. (2010). *Accounting Theory*. Milton, Qld: John Wiley & Sons.
- Greve, J. (2014). *Ekonomistyrning principer och praxis*. Lund: Studentlitteratur.
- Hamberg, M., Paananen, M. & Novak, J. (2011). The Adoption of IFRS 3: The Effects of Managerial Discretion and Stock Market Reactions. *European Accounting Review*, 20(2), ss. 263-288.
- Hirschey, M. & Richardson, V. (2003). Investor Underreaction to Goodwill Write-Offs. *Financial Analysts Journal*, 59(6), ss. 75-84.
- Jensen, M.C. & Meckling, W. H. (1979). Theory of the firm managerial behavior, agency costs, and ownership structure. *Economics & social institutions: insights from the Conferences on Analysis & Ideology*. ss. 163-231.
- Johansson, S.E., Hjelström, T. & Hellman, N. (2016). Accounting for goodwill under IFRS: A critical analysis. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 27, ss. 13-25.
- Kiss, A. (2014). Evaluation of the characteristics of goodwill in. *Annals of the University of Oradea: Economic Science*, 23(1), ss. 641-648.
- Kindred Group PLC (2017). *Årsredovisning och bokslut 2016*. Valletta: Kindred Group PLC.
https://www.kindredgroup.com/globalassets/documents/investor-relations-related-documents/finansiella-rapporter-sv/kindred_ar16_swe_web.pdf [2019-04-12]

Kindred Group PLC (2018). *Årsredovisning och bokslut 2017*. Valletta: Kindred Group PLC. https://www.kindredgroup.com/globalassets/documents/investor-relations-related-documents/financial-reports/kindred_annual-report_2017-swe.pdf [2019-04-12]

Latour AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Göteborg: Latour AB. <https://latour.se/assets/reports/sv/201603187641-1.pdf> [2019-04-16]

Latour AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Göteborg: Latour AB. <https://latour.se/assets/reports/sv/201703179964-1.pdf> [2019-04-16]

Latour AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Göteborg: Latour AB. <https://latour.se/assets/reports/sv/201803168914-1.pdf> [2019-04-16]

Lhaopadchan, S. (2010). Fair value accounting and intangible assets. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 18(2), ss. 120-130.

Lönnqvist, R. (2012). *Årsredovisning i aktiebolag och koncerner*. Lund: Studentlitteratur.

Masters-Stout, B., Costigan, M. L. & Lovata L. M. (2008). Goodwill impairments and chief executive officer tenure. *Critical Perspectives on Accounting*. 19(8), ss. 1370-1383.

Merkel-Davies, D.M. & Brennan, N.M. (2017). A theoretical framework of external accounting communication. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 30(2), ss. 433-469.

Millicom International Cellular S.A. (2016). *Annual Report 2015*. Luxemburg: Millicom International Cellular S.A. https://www.millicom.com/media/2101/millicom_ar_2015_governance_and_financials.pdf [2019-04-17]

Millicom International Cellular S.A. (2017). *Annual Report 2016*. Luxemburg: Millicom International Cellular S.A. <https://www.millicom.com/media/1232/millicom-annual-report-2016.pdf> [2019-04-17]

Millicom International Cellular S.A. (2018). *Annual Report 2017*. Luxemburg: Millicom International Cellular S.A. https://www.millicom.com/media/3246/millicom_annual_report_2017.pdf [2019-04-17]

Modern Times Group MTG AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Modern Times Group MTG AB. <https://www.mtg.com/wp-content/uploads/2018/02/MTG-Annual-Report-2015-SWE.pdf> [2019-04-15]

Modern Times Group MTG AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Modern Times Group MTG AB. https://www.mtg.com/wp-content/uploads/2017/03/MTG_Arsredovisning_2016.pdf [2019-04-15]

Modern Times Group MTG AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Modern Times Group MTG AB. <https://www.mtg.com/wp-content/uploads/2018/03/MTG-%C3%85rsredovisning-2017.pdf> [2019-04-15]

- Ratos AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Ratos AB.
https://www.ratos.se/globalassets/global/05_investor-relations/delarsrapporter/rapportarkiv/rapportarkiv_sv/2015_ar.pdf [2019-04-15]
- Ratos AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Ratos AB.
https://www.ratos.se/globalassets/global/05_investor-relations/delarsrapporter/rapportarkiv/rapportarkiv_sv/2016_justeradcr_gri.pdf [2019-04-15]
- Ratos AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Ratos AB.
https://www.ratos.se/globalassets/global/05_investor-relations/delarsrapporter/rapportarkiv/rapportarkiv_sv/ratos-svensk-2017.pdf [2019-04-15]
- Ronen, J. & Yaari, V. (2008). *Earnings Management*. Springer Series in Accounting Scholarship. Boston, MA: Springer US.
- Roychowdhury, S. (2006). Earnings management through real activities manipulation. *Journal of Accounting and Economics*, 42(3), ss. 335-370.
- Skanska AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Skanska AB.
<https://group.skanska.com/496611/globalassets/investors/reports--publications/annual-reports/2015/skanska-arsredovisning-2015.pdf> [2019-04-15]
- Skanska AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Skanska AB.
<https://group.skanska.com/49552a/globalassets/investors/reports--publications/annual-reports/2016/arsredovisning-2016.pdf> [2019-04-15]
- Skanska AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Skanska AB.
<https://group.skanska.com/49494b/globalassets/investors/reports--publications/annual-reports/2017/arsredovisning-2017.pdf> [2019-04-15]
- Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA.
<https://www.sca.com/globalassets/sca/investerare/arsredovisningar-pdf/arsredovisning-2015.pdf> [2019-04-23]
- Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA.
<https://www.sca.com/globalassets/sca/investerare/arsredovisningar-pdf/arsredovisning-2016.pdf> [2019-04-23]
- Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (2018). *Års- och hållbarhetsredovisning 2017*. Sundsvall: Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA.
<https://www.sca.com/globalassets/sca/investerare/arsredovisningar/arsredovisning-2017.pdf> [2019-04-23]
- Schultze, W. & Weiler, A. (2010). Goodwill accounting and performance measurement. *Managerial Finance*, 36(9), ss. 768-784.

Seetharaman, A., Balachandran, M. & Saravanan, A.S. (2004). Accounting treatment of goodwill: yesterday, today and tomorrow. *Journal of Intellectual Capital*, 5(1), ss. 131-152.

Sevenius, R. (2011) *Företagsförvärv*. Lund: Studentlitteratur.

Sevin, S., Schroeder, R. & Bhamornsiri, S. (2007). Transparent financial disclosure and SFAS No. 142. *Managerial Auditing Journal*, 22(7), ss. 674–687.

SKF AB (2016). *Årsredovisning SKF-koncernen 2015*. Göteborg: SKF AB.
<https://www.skf.com/irassets/afw/files/press/skf/201603081214-1.pdf> [2019-04-16]

SKF AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Göteborg: SKF AB.
<https://www.skf.com/irassets/afw/files/press/skf/201703078204-1.pdf> [2019-04-16]

SKF AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Göteborg: SKF AB.
<https://www.skf.com/irassets/afw/files/press/skf/201803059579-1.pdf> [2019-04-16]

Smith, D., Brännström, D. & Jansson, A. (2015). *Redovisningens språk*. Lund: Studentlitteratur.

Stora Enso Oyj (2016). *Financial Report 2015*. Helsingfors: Stora Enso Oyj.
https://www.storaenso.com/-/media/Documents/Download-center/Documents/Annual-reports/2015/Financial_Report_2015.ashx [2019-04-12]

Stora Enso Oyj (2017). *Financial Report 2016*. Helsingfors: Stora Enso Oyj.
https://www.storaenso.com/-/media/Documents/Download-center/Documents/Annual-reports/2016/Financial_Report_2016.ashx [2019-04-12]

Stora Enso Oyj (2017). *Bokslut och verksamhetsberättelse 1.1. - 31.12.2017*. Helsingfors: Stora Enso Oyj.
https://www.storaenso.com/-/media/Documents/Download-center/Documents/Annual-reports/2017/STORAENSO_Bokslut_2017.ashx [2019-04-12]

Tele2 AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Stockholm: Tele2 AB
https://www.tele2.com/globalassets/documents/reports/2015/tele2_ar15_sve.pdf [2019-04-23]

Tele2 AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Stockholm: Tele2 AB
https://www.tele2.com/globalassets/documents/reports/2016/tele2_ar16_sve.pdf
[2019-04-23]

Tele2 AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Stockholm: Tele2 AB
https://www.tele2.com/globalassets/documents/reports/annual-reports/tele2_ar_2017_sve_index.pdf [2019-04-23]

Telia Company AB (2017). *Års- hållbarhetsredovisning 2016*. Stockholm: Telia Company AB.
https://www.teliacompany.com/globalassets/telia-company/documents/reports/2016/annual-report/telia_company_ars_och_hallbarhetsredovisning_2016_sv.pdf [2019-04-16]

Telia Company AB (2018). *Års- hållbarhetsredovisning 2017*. Stockholm: Telia Company AB.

<https://www.teliacompany.com/globalassets/telia-company/documents/reports/2017/annual-report/ars--och-hallbarhetsredovisning-2017---telia-company.pdf> [2019-04-16]

TeliaSonera AB (2016). *Års- hållbarhetsredovisning 2015*. Stockholm: TeliaSonera AB.

https://www.teliacompany.com/globalassets/telia-company/documents/reports/2015/annual-report/teliasonera_ars--och-hallbarhetsredovisning-2015_indexerad-pdf.pdf [2019-04-16]

Trelleborg AB (2016). *Årsredovisning 2015*. Trelleborg: Trelleborg AB.

<https://mb.cision.com/Main/584/9937139/490485.pdf> [2019-04-17]

Trelleborg AB (2017). *Årsredovisning 2016*. Trelleborg: Trelleborg AB.

<https://mb.cision.com/Main/584/2215239/643032.pdf> [2019-04-17]

Trelleborg AB (2018). *Årsredovisning 2017*. Trelleborg: Trelleborg AB.

<https://mb.cision.com/Main/584/2474639/807348.pdf> [2019-04-17]

Unibet Group PLC (2016). *Årsredovisning och bokslut 2015*. Valletta: Unibet Group PLC.

https://www.kindredgroup.com/globalassets/documents/investor-relations-related-documents/finansiella-rapporter-sv/unibet_ar15_swe.pdf [2019-04-12]

Watts, R. L. & Zimmerman, J. L. (1986). *Positive accounting theory*. New Jersey: Prentice-Hall.

Wines, G., Dagwell, R. & Windsor, C. (2007). Implications of the IFRS goodwill accounting treatment. *Managerial Auditing Journal*, 22(9), ss. 862-880.

Zang, A.Y. (2012). Evidence on the Trade-Off between Real Activities Manipulation and Accrual-Based Earnings Management. *The Accounting Review*, 87(2), ss. 675–703.

HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se